PEYGAMBERİMİZİN *Sallallahu aleyhi vesellem* ÜMMETİ ÜZERİNDEKİ HAKKI

Yahyâ b. Mûsâ ez-Zehrânî

ÖNSÖZ

Hamd, âlemlerin Rabbi, Rahmân, Rahîm ve din gününün sahibi, göklerin ve yerlerin mülkü (yönetimi) elinde olan, dirilten ve öldüren, hay (canlı), ölmeyen, gecenin ve gündüzün değişmesi O'nun eseri olan ve iyileri koruyan Allah'a aittir. Ben, tek ve ortağı olmayan Allah'tan başka ilâh olmadığına, kendisiyle yaşayacak ve ölecek sonra da din gününde, onun üzere diriltileceğimiz şekilde şahadet ediyorum. Muhammed'in O'nun kulu, öğütçü, güvenilir, abdest aldıkları için yüzleri, elleri ayakları parlayan kimselerin önderi olan, risaleti (Peygamberlik görevini) duyuran, emaneti yerine getiren ve eceli gelinceye kadar ümmete nasihat eden elçisi olduğuna şahadet ederim.
Rabbimin salâtları ve selâmı, ona, temiz, pâk ailesine, sahabîlerine, tabiîlere ve din gününe kadar iyilikle onlara uyanlara olsun.

Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in Soyu:

İbnu'l-Kayyim, Zâdu'l-Meâd'da Peygamberimizin soyunu şöyle açıklamıştır: "O, Muhammed b. Abdullah b. Abdulmuttalib b. Hâşim b. Abdumenâf b. Kusay b. Kilâb b. Murra b. Ka'b b. Luey b. Galib b. Fihr b. Mâlik b. en-Nadr b. Kınane b. Huzeyme b. Mudrike b. İlyâs b. Mudar b. Nizâr b. Maad b. Adnân". İbnu'l-Kayyim sözüne şöyle devam etti: "Buraya kadar, sağlam olduğu malumdur ve soy bilimciler arasında ittifak vardır, bunda kesinlikle ihtilaf yoktur. Adnan'dan öncekilerde ise ihtilâf vardır. Adnan'ın da İsmail'in çocuklarından olduğunda ihtilaf yoktur".

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in Doğumu:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Fil yılının Rabîulevvel ayında doğmuştur.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in İnsan Olduğu:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*, diğer insanlar gibi bir insandır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"De ki: Rabbimin şânı yücedir. Ben, sadece elçi olarak gönderilen bir insan değil miyim?" (İsrâ, 17/93)
"Muhammed Allah'ın elçisidir. Onun yanında bulunanlar, kâfirlere karşı şiddetli, kendi aralarında merhametlidirler. Onların, rükû ve secde ederek Allah'ın lütuf ve rızasını aradıklarını görürsün. Yüzlerinde secdelerin izinden, nişanları vardır. İşte onların Tevrat'taki vasıfları! İncil'deki vasıfları da şudur: Bir ekin gibidirler ki, filizini çıkardı, onu güçlendirdi, Kalınlaştı, derken gövdesinin üstüne dikildi, ekincilerin hoşuna gider, onlara karşı kâfirleri de öfkelendirir bir duruma geldi. Allah onlardan inanıp iyi işler yapanlara mağfiret ve büyük mükafat vadetmiştir" (Fetih, 48/29)
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Ben ancak bir insanım."[1]
Bunlar, Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah'ın bütün insanlara hatta sekaleyne (cin ve insanlara) gönderdiği elçisi olduğuna delâlet etmektedir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"O size, dinden Nûh'a tavsiye ettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Mûsâ'ya ve Îsâ'ya tavsiye ettiğimizi şeriat yaptı. Şöyle ki: Dini doğru tutan ve onda ayrılığa düşmeyin. Fakat kendilerini çağırdığın şey, Allah'a ortak koşanlara ağır geldi. Allah dilediğini kendine seçer ve O'na yöneleni kendisine iletir." (Şûrâ, 42/13).
Bu âyette zikredilenler, ululazm (azim ve irade sahibi) peygamberlerdendir. Onlar birer insandır. Fakat Allah onlara peygamberlik verdi ve onların hepsini bağışladı. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Allah katında İsâ'nın durumu, Âdem'in durumu gibidir. Onu topraktan yarattı, sonra ona "Ol" dedi, ve oluverdi." (Âl-i İmrân, 3/59)
Bu âyetler, Peygamberlerin birer insan olduğuna kesin ve şüphesiz bir şekilde delâlet etmektedir. Onları Allah yarattı, ama diğer insanlar arasından seçip onlara elçilik görevi verdi. Onlar Allah'tan başkasına ibadet etmezler. Onlar hakkında aşırılığa kaçmak veya öldükten sonra onlara tevessül (aracı yapılmaları) haram kılınmıştır. Çünkü bu, tevhide aykırı ve İslâm dininden çıkaran en büyük şirktendir. Peygamberimiz Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*, yüce Allah'ın kullara, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdiği o peygamberlerdendir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Muhammed, sadece bir elçidir. Ondan öncede elçiler gelip geçmiştir" (Âl-i İmrân, 3/144)
Onun hakkında aşırılğa kaçmak, ölümünden sonra ona tevessül etmek veya ondan yardım istemek ve imdat dilemek caiz değildir. Çünkü o da her insan gibi bir insandır. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

---

[1] Muttefekun aleyh.

"Doğru yolu tutun, amellerde ifrattan (aşırılığa kaçmaktan) sakının. Müjdeleyip sevdirin. Hiçbir kimseyi, kendi ameli cennete sokmaz". Sahabiler sordular:
"Seni de mi? Allah'ın Rasulü!" O:
"Evet beni de, ancak Alah beni bir mağfiret ve rahmetle bürüyüp korumuştur"[2]
Böylece öğrenildi ki Peygamber*sallallahu aleyhi ve sellem*, doğan, yaşayan ve sonunda ölen bir insandır. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Muhammed, sadece bir elçidir. Ondan önce de elçiler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür veya öldürülürse siz ökçeleriniz üzerinde geriye mi döneceksiniz? Kim ökçesi üzerinde geriye dönerse, Allah'a hiç bir ziyan veremez. Allah, şükredenleri mükâfatlandıracaktır" (Al-İmran, 3/144)
"Sen de öleceksin, onlar da ölecekler" (Zumer, 30)
Bu âyette hitap peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'e dir.
Müminin üzerine düşen, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in elçiliğine ve bütün nebi ve rasullerin elçiliğine inanmasıdır, çünkü bu, olmadığı takdirde, kişinin imanının zayıflayıp cehennem çukuruna düşebileceği, imanın esaslarından biridir.

O, Bütün Yaratılmışlardan Üstündür:

Ebû Hureyre'nin *radıyallahu anh* rivayet ettiğine göre, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şunu buyurdu:
"Ben Kıyamet gününde ademoğlunun efendisiyim, Kabri kendisi için yarılacakların ilki benim, ilk şefaat eden ve ilk şefaatı kabul edilecek benim"[3]
Efendi (Seyyid), hayırlı ve iyi olmada toplumunda üstün kabul edilendir. Belâ ve sıkıntılarda onun yanına koşulur, o da, sıkıntıları üstlenir ve insanları bu tür şeylerden kurtarır. İşte efendi böyle tarif edilmektedir.
O *sallallahu aleyhi ve sellem*, istisnasız, insanların en üstünüdür, Peygamberlerin en üstünü ve sonuncusudur. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Benim durumumla benden önceki peygamberlerin durumu şu kimse gibidir, o kimse bir ev yaptırmış, onu süsleyip güzelleştirmiş, ancak bir köşede bir kerpiçlik yer boş bırakılmıştır. Sonra insanlar evi dolaşmaya başlarlar, evi beğenirler ve: Keşke şu tek kerpiç de yerine konulsaydı derler. İşte ben, o yeri boş bırakılan kerpicim ve ben peygamberlerin sonuyum"[4]
O, dünyada ve âhirette Ademoğlunun efendisidir, Kıyamet gününde, efendiliğini herkese gösterir dünyadakinin aksine ona karşı çıkacak ve onunla inatlaşacak kimse kalmaz. Halbuki Kâfirlerin kralları ve müşriklerin liderleri onun efendiliğine itiraz etmişlerdi. Kendisi *"Ben ademoğlunun efendisiyim"* demişti. Ama bunu övünmek için söylememişti. Hatta övünmek için olmadığını da açıklamıştı:
"Ben ademoğlunun efendisiyim, bunda övünme yok"[5]
Dediğimiz gibi, bunu övünmek için söylememişti. Bunu söylemesinin iki sebebi vardı:
1. YüceAllah'ın:
"Rabbinin nimetini anlat" (Duha, 93/11) âyetinde geçen emrini yerine getirmek,
2. Bu, bilmeleri, saygı göstermeleri, inanmaları, inancın gereğini yerine getirmeleri ve ona derecesinin gereğine göre saygı göstermeleri için ümmetine duyurması gereken açıklama olduğu için.
Kıyamet günü, Rabbi kulları hakkında hüküm verirken ilk şefaat edecek olan odur. İşte bundan dolayı o, istisnasız, yaratılmışların en üstünüdür.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in Özellikleri:

Sadece Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e ait bazı özellikler vardır. Bunlardan bazılarını belirtmek istiyoruz:
1- Hâtemu'n-nebiyyîn (Peygamberlerin sonuncusu)dir.
Çünkü yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Muhammed, sizin erkeklerinizden birinin babası değil, fakat Allah'ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi bilendir" (Ahzâb, 33/40)
2- Peygamberlerin efendisi. Çünkü kendisi şöyle diyor:
"Ben Kıyamet günü insanların efendisiyim"[6]
3- Onun peygamberliğine inanmadıkça hiçbir kulun imanı gerçekleşmez. Çünkü yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

---

[2] Buhârî, Muslim.
[3] Muslim.
[4] Muslim
[5] Tirmizî.
[6] Muttefekun aleyh.

“Hayır, Rabbin hakkı için onlar aralarında çıkan çekişmeli işlerde seni hakem yapmadıkça iman etmiş olmazlar...” (Nisâ, 4/65)
4- Kıyamet gününde insanlar arasında sadece onun şefaatiyle hüküm verilir .
5- Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’in ümmeti, cennete girecek olan ilk ümmettir. Çünkü kendisi şöyle diyor:
“Biz sonuncular, kıyamet gününde öne geçenler olacağız.”[7]
6- Kıyamet günü kendisinin taşıyacağı ve hamdedenlerin altında olacağı livâu’l-hamd (hamd sancağının) sahibi. Ebu Said el-Hudrî’nin *radıyallahu anh* rivayet etiğine göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
“Ben Kıyamet günü Ademoğlunun efendisiyim. Bunda övünme yok. Livau’l-hamd benim elimdedir. Bunda övünme yok. O gün, Adem ve diğer peygamberler benim sancağımın altındadır. Toprağı yarılarak kabrinden çıkacakların ilki benim bunda övünme yok”[8]
7- Makam-ı Mahmud’un yani yaratılmışların, kendisini övmelerine sebep olan amelin sahibi. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:
“Belki Rabbin seni, bir makam-ı mahmuda ulaştırır.” (İsrâ, 17/79)
8- Başına varılacak havuzun yani oldukça büyük ve gelenleri çok olan havuzun sahibi.
9- Peygamberlerin imamı, hatibi ve şefaatlarının sahibi. Ubeyy b. Ka’b’ın rivayet ettiği hadise göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Kıyamet günü, ben peygamberlerin imamı, onların hatibi ve şefaatlarının sahibi olacağım. Bunda övünme yok”[9]
10- Onun ümmeti, ümmetlerin en hayırlısıdır. Yüce Allah Şöyle buyurmuştur:
“Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz” (Âl-i imran, 3/110)
11- Onun ümmeti başka ümmetlere şahit yapılmıştır. Yüce Allah şöyle buyurdu:
“Böylece sizi orta bir ümmet yaptık ki, insanlara şahit olasınız” (Bakara, 2/143)
12- Onun ashabı, en hayırlı nesildir.
13- Onun ümmeti, sapıklık üzere toplanmaktan korunmuştur ve onların icması (bir hususta ittifak etmeleri) delildir.
14- Onun dini, önceki dinlerin hepsini neshetmiştir (hükümlerini kaldırmıştır). Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle demiştir:
“Risalet ve nübüvvet (Peygamberlik) kesilmiştir. Benden sonra rasul ve nebi yoktur”[10]
15- Kendisine indirilen kitap mucizedir ve değişikliğe uğramaktan korunmuştur. Yüce Allah şöyle buyurdu:
“O zikri (Kur’an’ı) biz indirdik ve onun koruyucusu da elbette biziz” (Hicr, 59/9)
16- O, müminler üzerinde, onlardan daha büyük hak sahibi yapıldı. Yüce Allah şöyle buyurdu:
“Peygamber, müminlere nefislerinden daha evlâdır.” (Ahzâb, 33/6)
17- Her ferdin onu, canından, malından, çocuğundan, babasından ve bütün insanlardan daha çok sevmesi gerekir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
“Canım elinde olan Allah’a yemin ederim! Sizden birisine ben, çocuğundan, babasından ve bütün insanlardan daha sevimli olmadıkça, o tam olarak iman etmiş olmaz”[11]
18- Vefatından sonra eşlerinin başkasıyla evlenmesi haramdır. Hanımları, onun hem dünyada hem âhirette eşleridir. Ayrıca onlar, müminlerin anneleridir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
“Onun eşleri onların anneleridir” (Ahzâb, 33/6)
“Kendisinden sonra onun eşlerini nikâhlamanız asla olamaz” (Ahzâb, 33/53)
19- Kızlarının çocukları, başkası için böyle bir şey olmaksızın ona nispet edilirler.
20- Bizden çıkıp pis olan, onda temizdir. O, ölümünden sonra da temizdir. Âlimler arasında bu hususta ihtilâf yoktur.
21- Ona ve ümmetine yer yüzü, mescit ve temiz kılındı, bir aylık yoldan (düşmanın kalbine) korku vererek muzaffer kılındı. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Ben diğer peygamberlere üstün kılındım. Bana cevâmi-i kelim (az sözle çok mana ifade eden sözler) verildi. Düşmanlarımın kalplerine korku salmakla yardım edildi. Ganimetler bana helâl kılındı. Yer yüzü bana mescit ve temiz kılındı. Bütün insanlara peygamber olarak gönderildim ve peygamberler benimle sona erdirildi”[12]
22- O bütün insanlara gönderildi. Yukardaki hadis bunun delilidir.
23- Yüce Allah’ın bereketi olarak, parmaklarının arasından su fışkırdı. Bu, Muslim’in Sahih’indedir.

---

[7] Buhârî, Muslim.
[8] Tirmizî.
[9] Tirmizî, Hasen hadistir.
[10] Ahmed; Tirmizo, Tirmizo sahih oldu□unu sıylemi□tir.
[11] Buhârî.
[12] Muslim, Tirmizi.

24- Birisinin sesini, Peygamberimiz *Salallahu aleyhi ve sellem'in* sesinin üstüne çıkarması helâl değildir. Yüce Allah bu konuda şöyle buyurmuştur:
"Ey inananlar! Seslerinizi Peygamber'in sesinin üstüne çıkarmayın" (Hucurât, 49/2).
25- Ona cevâmi-i Kelim verilmiştir.
26- Ona adıyla hitab edilmez. "Ey Muhammed!" denilmez. "Allah'ın Rasûlü" ve "Allah'ın Nebisi" denilir. Namazda, onun öğrettiği şekilde: "Es-Selâmu aleyke, eyyuhe'n-nebiyyi ve rahmetullahi ve berakâtuh= Selâm, Allah'ın rahmeti ve bereketleri senin üzerine olsun, ey peygamber!" denilir.
27- Rüyada onu gören, gerçekten onu görmüş olur. Çünkü şeytan onun kılığına giremez.
28- O esnemezdi.
29- Gözleri uyur, kalbi uyumuzdı.
30- Önünden gördüğü gibi arkasından da görürdü.
31- İstediği sayıda kadınla evlenmesi ona helâl kılınmıştı.
Diğer insanlardan farklı başka özellikleri de verdı.

Muhammed'in Allah'ın Rasûlü Olduğuna Şehadet Etmenin Manası:

Bunun manası, emrettiği şeylerde ona itaat edilmesi, haber verdiği şeylerde onun tasdik edilmesi, onun yasak ettiği şeylerden sakınılması, ancak onun getirdikleriyle Allah'a ibadet edilebilmesi demektir.
Ona itaat, Allah'a itaat demektir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Allah'a ve Rasûl'e itaat edin ki, size de merhamet edilsin" (Âl-i İmrân, 3/132),
"De ki: Allah'a ve Rasûl'e İtaat edin" (Âl-i İmrân, 3/32)
"Kim Rasûl'e itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur" (Nisâ, 4/80).
Geçmiş ve gelecekle ilgili haberler konusunda onun tasdik edilmesi Allah'ın ona bildirdiği gayble ilgili meselelerdendir. Bu konuda onun tasdik edilmesi, en başta gelen görevlerdendir.
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in yasakladığı şeylerden sakınmak, Muhammed'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şehadet etmenin gereğidir. Onun yasakladığı her şeyden çekinmek gerekir. Bu, yüce Allah'ın şu sözünün tasdik edilmesi demektir:
"Rasûl size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan sakının" (Haşr, 59/7)
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* de kendisi şöyle buyurmuştur:
"Size emrettiğim bir şeyin, gücünüzün yettiği kadarını yapın. Size yasakladığımdan da sakının"[13]

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in Kul Olduğu:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah'ın kullarından birisidir. O, Allah'ın bir memlûkü (kölesi)dür. Yüce Allah onu, *"Allah kuluna kâfi değil mi?"* (Zumer, 39/36) sözünde olduğu gibi, özel bir kul olmakla niteledi. Çünkü kulun en yüksek mertebesi, özel kul olmak ve peygamberliktir. O, bu iki yüksek özellikte yaratılmışların en mükemmelidir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Kuluna hakkı batıldan ayırıcı bir ölçü indiren Allah ne yücedir" (Furkân, 25/1)
O, yüce Allah'ın bir kuludur. Rablık ve ilâhlık, sadece Allah'ın hakkıdır. Bu iki konuda, hiç kimse, ne mukarreb (yaklaştırılmış) melek, ne gönderilmiş peygamber ona ortak olamaz. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* dedeğimiz gibi, Alah'ın kulu ve elçisidir. Kendisi de şöyle demiştir:
"Ben ancak bir kulum. Siz, benim hakkımda Allah'ın kulu ve elçisi deyin"[14]
O, bulunduğu yerin ve mevkisinin üstüne çıkamaz. Onda ilâhlığa ait özelliklerden birisi yoktur; Allah'ın kendisine bildirdiği gayble ilgili şeylerin dışında gaybi bilemez. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"De ki: Göklerde ve yerde Allah'tan başka kimse gaybı bilmez" (Neml, 27/65)
"Gaybı bilen O'dur. Gizli bilgisini kimseye göstermez. Ancak razı olduğu elçiye gösterir" (Cin, 72/26-27).
Yüce Allah Peygamber'i Muhammed'e, gayble ilgili bazı şeyleri bildirmiştir. Bundan dolayı o, gaybi kendiliğinden bilemez. Bunun delili, Cebraîl *Aleyhisselam* ona bir insan suretinde gelip Kıyametin ne zaman kopacağını sorduğunda verdiği şu cevaptır: *"Soru sorulan, sorandan daha bilgili değildir"*. Allah'ın kendisine verdiği bilgilere dayanarak o, soru soranın Cebraîl olduğunu öğrenmişti. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Bunlar, sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Ne sen ne de kavmin, daha önce bunları bilmiyordunuz." (Hûd, 11/49),
"Bu anlatılanlar, sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Onlar kararlarını verip tuzak kurarlarken sen yanlarında değildin" (Yûsuf, 12/102).
Yine o, kendisine fayda da veremez zarar da. Onun hakkında, ilâhlık ve rablıkla ilgili şeylerden herhangi birisine inanılmaz. Allah, en yüksek makamda, onu kul diye niteledi. Allah şöyle buyurdu:
"Kulunu geceleyin yürüten Alah ne yücedir!" (İsrâ, 17/1).

---

[13] Muslim.
[14] İbn Hıbbân.

O, Allah'ın kulu ve elçisidir. Bu mevki ve derecesinin üstüne çıkarılamaz. Ebu Hureyre'nin *radıyallahu anh* rivayet ettiğine göre Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Allah'tan başka ilâh olmadığına ve benim Allah'ın Rasûlü olduğuma şüphe etmeden şahadet eden kul, Allah'a bu iki şahadetle kavuşursa cennete girer"[15]
O, Allah'ın kulu ve elçisidir.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* Bir Rahmettir:

O, ümmetine bir rahmettir, onlara merhametli ve şefkatlidir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"İçinizden size öyle bir elçi geldi ki sıkıntıya uğramanız ona ağır gelir; size düşkün, müminlere şefkatli ve merhametlidir" (Tevbe, 9/128)
"Biz seni ancak âlemlere rahmet için gönderdik" (Enbiya, 21/107).
O, ümmetini aralarında sevgi ve saygı göstermeye, birbirlerine karşı şefkatli olmaya, birbirlerine yardım eden tek vücut gibi olmaya ve birbirine destek olmaya teşvik etmiştir. Çünkü o, yüce Rabbinin tarif ettiği gibi, müminlere merhametlidir. Kendisi şöyle demiştir:
"Ben ve yetime bakan kişi, cennette şöyle olacağız" Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bu sözü söylerken şahadet parmağıyla orta parmağını birleşik bir halde göstermişti.[16]
Yüce Allah şöye buyurdu:
"Öyleyse sakın öksüzü ezme" (Duhâ, 93/9).
Yine dul, yoksul ve ihtiyaç sahiplerine yardımda, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in tavsiye ettiği rahmettendir. Ebû Hureyre'nin *radıyallahu anh* rivayet ettiğine göre Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Dul ve yoksulun yardımına koşan, Allah yolunda cihat eden gibidir"[17]
Ebû Hureyre *radıyallahu anh* şunu rivayet etti: Bir adam Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* katı yürekli olduğundan şikâyet etti. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ona şöyle dedi:
"Yetimin başını okşa ve yoksulun karnını doyur"[18]
"Zenginlerin davet edilip de fakirlerin bırakıldığı, davet yemeği ne kötü yemektir!"[19] sözü, onun fakirlere rahmetindendir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* kızlara, kadınlara ve zayıflara iyilik etmeyi tavsiye etmiştir. Bu ancak, onun ümmetine merhamet ve şefkatinden ileri geliyordu. Enes'in *radıyallahu anh* rivayet ettiğine göre Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Kim, ergenik çağına ulaşıncaya kadar iki kız çocuğuna bakarsa, kıyamet günü geldiğinde, ben ve o şöyle oluruz" (bu sözü söylerken, parmaklarını bir araya getirdi)[20]
"Allah'ım! (Sen şahit ol!) Ben iki zayıfın hakkının zayi edilmesinden insanları kesinlikle menediyorum: Yetim ve kadın"[21]
"Sizlere ancak zayıflarınızın duası sebebiyle yardım ediliyor ve rızık veriliyor"[22]
"İnsanlara merhamet etmeyene, Allah da merhamet etmez"[23]
"Merhamet etmeyene merhamet edilmez"[24]
Hayvana acımayı tavsiye etmesi de onun rahmetindendir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
"Allah her şey hakkında iyi ve yumuşak davranmayı emretti. Bu bakımdan siz öldüreceğiniz zaman öldürmeyi güzel yapın. Hayvan boğazlayacağınız zaman da boğazlamayı güzel yapın. Sizden birisi hayvanı boğazlayacağı bıçağını keskinleştirsin ve boğazladığı hayvanı rahat ettirsin"[25]
Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* ümmetine rahmet etmesine ve onlara şefkat göstermesine dair tablolar pek çoktur. Salât ve selâm onun üzerine olsun.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in Mûcizeleri:

---

15 Muslim.
16 Buhârî, Ebû Dâvûd, Tirmizî.
17 Buhârî, Mâlik.
18 Ahmed, Ravileri güvenilirdir.
19 Buhârî ve Muslim.
20 Muslim.
21 Nesâî. iyi bir isnâdla.
22 Buhârî.
23 Muttefekun aleyh.
24 Muttefekun aleyh.
25 İbn Hibbân, Muslim, Dârimî vb.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in mûcizeleri pek çoktur. Söylendiğine göre, mûcizeleri, yaklaşık iki veya üç bine ulaşmaktadır. O, mûcizesi en çok peygamberdir. Peygamberimiz Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* bazı mûcizelerini zikredeceğiz. Bu mûcizelerinin hepsi Buhârî ile Muslim'in sahihlerinde veya ancak geri zekalı yahut akılsız birinin yalanlayabileceği sahih hadis kitaplarında mevcuttur.
Bu mûcizelerden bazıları:
1- Kur'an-ı Kerim. Bu, peygamberimiz getirdiği en büyük mûcizedir. Çünkü Kur'an, ümmetin düsturu, ondan ancak helâk olanın ayrılacağı, ancak ona, ondaki emir ve yasaklara sarılanın, Rabbinin izniyle kurtulmuş olacağı, düzgün ve en doğru yoludur. Onda, öncekiler ve sonrakilerle ilgili haberler vardır. O, din gününe kadar ebedî bir mûcizedir. Peygamber*sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Sizin aranızda, sarıldığınız takdirde sapıtmayacağınız bir şey yani Allah'ın Kitabını bıraktım"[26]
2- Ayın onun için ikiye bölünmesi: El-Velîd b. el-Muğîre ve Kureyşli başka kâfirler ondan, Peygamberliğinin doğruluğunu gösteren bir mûcize istediler. Ay, bundan dolayı ikiye bölündü. Bir parçası dağın üzerindeydi, bir parçası da dağın gerisindeydi. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Kıyamet saati yaklaştı, ay yarıldı" (Kamer, 54/1).
3- Ağacın onunla konuşması: Bir bedevî ona yaklaşınca Rasûlullah ona:
"Nereye gitmek istiyorsun?" diye sordu. Bedevî:
"Âilemin yanına" dedi. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*:
"Sana hayırlı bir haber vereyim mi?" dedi. Bedevî:
"Nedir o?" Diye sordu. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*:
"Tek ve ortağı olmayan Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehadet edersin" dedi. Bedevî:
"Senin bu dediğine şehadet edecek bir delilin var mı?" Dedi. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, vadinin kenarındaki bir ağacı göstererek:
"Şu ağaç" dedi. Ağaç yeri kazarak geldi ve Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* karşısında durdu. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ondan üç defa şahadet getirmesini istedi. Ağaç da onun dediği gibi şahadet getirdi.
4- Hurma Kütüğününün ona özlem duyup mescidinde olan herkesin duyduğu bir sesle ağlaması. Rasûlullah daha önce bu kütüğün üzerinde hutbe okurdu, sonra minber yapıldı ve onun üzerine çıkıp hutbe okamayı bırakınca, o Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* özleminden dolayı ağladı. On aylık hamile deve gibi inledi ve bir türlü susmadı. Sonunda Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* geldi, mübarek elini onun üzerine koydu ve o da sustu. Bir rivayete göre de Rasûlullah kucaklayınca sustu.
5- Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* yaptığı duayla yemeği çoğaltmıştır. Birkaç parça arpa ekmeğiyle seksen küsur kişi doymuştur.[27]
6- Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* yaptığı duayla suyu çoğaltmıştır. Bir savaşta insanlar susuz kalmıştı. Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* önünde, içindeki suyla abdest aldığı bir kap vardı. İnsanlar Peygamber'in yanına gelip: Senin kabındakinden başka suyumuz yok, dediler. Bunun üzerine Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* elini kabın içine koydu. Su, pınar gibi, parmaklarının arasından kaynamaya başladı. Herkes o sudan içti, ve abdest aldı. Bunlar üç yüz kişiydi.[28] en-Nevevî, Muslim'in şerhinde şöyle der: "Suyun, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* parmaklarının arasından kaynaması ve suyu çoğaltması ve yemeği çoğaltması, çeşitli yerlerde ve farklı durumlarda Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* görülen açık mucizelerdir. Bunların hepsi tevatür derecesine ulaşmıştır. Suyu çoğaltması, Enes, İbn Mes'ud, Câbir ve İmrân b. el-Husayn'ın rivayetleriyle sabittir. Yine yemeği çoğaltması, değişik yerlerde, birçok durumda ve çeşitli şekillerde ondan görülmüştür."
Bunu şöyle özetleyebiliriz: Suyu veya yemeği çoğaltmayla ilgili rivayetlerin hepsinde yanındaki sahabîlerin sayısı hakkındaki rivayetlerin farklı olduğu doğrudur. Ancak bunlar, değişik yerlerde birçok raviden gelmiştir. Dolayısıyla sayılarla ilgili bu rivayetlerin hepsi doğrudur.
7- İsra ve Mirac yani geceleyin Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksâ'ya, sonra yüksek semalara sonra da Sidre-i münteheya götürülmesi ve yeri soğumadan yatağına dönmesi.
8- Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bir defasında def-i hacete çıktı. Kendisini başkalarının görmesine engel olacak hiçbir şey bulamadı. Uzakta iki küçük hurma ağacı gördü. Sonra onların her birine yanına gelmelerini emretti. Ağaçlar yanına geldiler ve onu örterek gözlerden gizlediler. İhtiyacını yaptıktan sonra onlara, yerlerine dönmelerini emretti.[29]
9- Cuma günü hutbe okurken birisi Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* gelip yağmur yağmadığından ve kuraklıktan şikayet etti. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ellerini kaldırıp Rabbine dua etti. Gökte hiç bulut

---

26 bn Hbbвn, bn Huzeyme.
27 Buhârî ve Muslim.
28 Buhârî, Muslim.
29 Ahmed, Taberânî, Beyhakî.

yoktu. Bir bulut belirip göğü kapladı ve arkasından yağmur yağdı. Uzun süre yağınca Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*: *“Etrafımıza, üzerimize değil”* dedi. Yağmur azaldı, sonra da kesildi.[30]
10- Kureyşli müşrikler Dâru’n-Nedve’de toplanıp Rasûlullah’ı *sallallahu aleyhi ve sellem* öldürmeye karar verdiler, Onun çıkmasını beklemek, kılıçlarla bir kişinin vurduğu gibi ona vurmak üzere kapısına geldiklerinde, onların yanına çıktı. Başlarına toprak atıp aralarında çıkıp gitti. Hiç birisi onu görememişti.
11- Huneyn savaşında kâfirlere bir avuç toprak atıp: *“Yüzleri çirkin olsun”* dedi. Kâfirlerin gözleri toprak doldu ve yenildiler.[31]
12- Rasûlullah’ın *sallallahu aleyhi ve sellem* yediği koyun kolu onunla konuşup: “Kendisinin zehirli olduğunu” söylemiştir.[32]
13- Kurdun onun Peygamber olduğuna şahadet etmesi.
14- Devenin Rasûlullah’a *sallallahu aleyhi ve sellem* şikâyette bulunması, sahibinin kendisini yorduğunu, canını yaktığını ve zorluk çıkardığını söylemesi.[33]
15- Ali’nin rahatsızlanan gözüne tükürmesi ve gözün iyileşmesi. [34]
16- Uhud savaşında, Katâde *radıyallahu anh* gözünden vuruldu ve göz, yerinden çıkıp yanağının üzerine düştü. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* onu yerine koydu. Hatta o göz sağlam gözünden daha iyi görür oldu.[35]
17- Ebû Râfi b. Ebi’l-Hukayk’ı öldüren Abdullah b. Atîk el-Ensârî, onun yanına giderken merdivenden düştü ve ayağı yaralandı. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* mübarek eliyle onun ayağını sıvazladı ve ayak iyileşti.
18- Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* İbn Abbas’ın *radıyallahu anh* dinî bilgilerde ve tefsir ilminde âlim olması için dua etti ve o bu ümmetin en büyük âlimi oldu.
19- Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Enes b. Malik’in malının, evlâdının çok olması ve uzun süre çalışması için dua etti. Enes de, yaklaşık yüz yıl yaşadı. Soyundan gelen çocukların /tornularının) sayısı yüz yirmiydi. Yılda iki defa ürün veren hurma bahçesi vardı.
20- Sabit b. Kays b. Şemmâs’ın mutlu yaşaması ve şehit olması için dua etti. Aynen dediği gibi oldu.
21- Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Umeyye b. Halef’e Bedir savaşında öldüreceğini bildirdi ve onu Bedir savaşında öldürdü.[36]
22- Peygamberimiz, Bedir’de sahabîlerine kâfirlerin vurulup düşecekleri yerleri gösteriyor ve: *“Burası, falancanın öldürüleceği yer, şurası falancanın öldürüleceği yer”* diyor, yerlerini tarif etmek için elini toprağa koyuyordu. Aynen dediği gibi oldu. Onların hiçbiri, elini koyduğu yeri geçmedi.[37]
23- Rasûlullah’ın yaptığı savaşların birisinde müslümanlarla birlikte savaşan birisi vardı. O, düşmanların boyunlarını öyle vuruyordu ki sahabiler onu övmekten ve onun cennetlik olduğunu söylemekten kendilerini alamadılar. Bunun üzerine Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*: *“O, cehennemliktir”* dedi. Birisi ne yaptığını görmek için o adamı takip etti. Adam yaralanınca kılıcını alıp kendisini öldürdü ve kendisini cehenneme yuvarladı. Aynen Rasûlullah’ın *sallallahu aleyhi ve sellem* dediği gibi olmuştu.
Rasûlullah’ın *sallallahu aleyhi ve sellem* mûcizeleri çoktur. Ben pek azını saydım. Zikrettiklerimi de, müslüman, Peygamber’in *sallallahu aleyhi ve sellem* bazı mucizelerini öğrensin diye aktardım. Mûcizeleri, çok açık ve belirgindir. Bunları ancak geri zekalı veya aklını kaybeden inkâr eder.

İnsanlar, Allah’ın Rasûlü’ne Muhtaçtırlar:

İnsanlar, Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* Peygamber olmadan önce, özellikle peygamberlerine indirilen kitaplarda tahrifat ve değişiklik yaptıktan sonra kapkaranlık bir cahillik dönemini yaşadıkları için, Allah bütün kullarını kendilerini o kötü durumdan kurtaracak; tekrar yaratıcı tek ve üstün Allah’a ibadet’e döndürecek kimselere muhtaç hale getirdi ve insanlara, Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarması için Peygamber’i Muhammed’i gönderdi.
İnsanların dünyada Peygamber’e olan ihtiyaçları, yiyecek, içecek ve havaya duydukları ihtiyaçlarından daha fazladır. Çünkü o, insanlara cennetleri müjdeler ve onları cehennemlerden sakındırır. Onların ona ahirette ihtiyaç duymaları şöyledir: İnsanlar, haklarında hüküm verilirken peygamberlerin, Allah’tan kendi lehlerinde aracılık yapmasını isteyecekler. Peygamberlerin hepsi aracılık yapmada (şefaatte) gecikecekler ve Peygamberimiz Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* onlara aracılık edecek. Onlara cennet kapısını açacak olan odur. Bundan dolayı, insanların Peygamber’e duydukları ihtiyaç, dünya ve âhirette önemli ve kaçınılmaz bir ihtiyaç olmuştur.

---

[30] Muttefekun aleyh.
[31] Muslim vb.
[32] Buhârî.
[33] Ebû Dâvûd.
[34] Muttefekun aleyh.
[35] el-Hâkim.
[36] Buhârî.
[37] Ebû Dâvûd.

PEYGAMBERİMİZİN *sallallahu aleyhi ve sellem* ÜMMETİ ÜZERİNDEKİ HAKLARI

Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* ümmeti üzerindeki hakları çoktur. Bunlar, İslâm ümmetinden olan her ferdin üzerine düşen haklarıdır. Allah'ın izniyle bunları biraz tasilatlı olarak anlatacağız. Bu haklardan bazıları:

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e İman Edilmesi:

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e iman, müslümanın iman etmesi gereken iman esaslarındandır. Peygamberlere iman bu esaslar arasındadır. O *sallallahu aleyhi ve sellem*, iman edilmesi gereken peygamberlerden biridir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Allah'a, Elçisine ve indirdiğimiz nûra (Kur'ân'a) inanın" (Teğabun, 64/8)
"Gelin Allah'a ve O'nun ümmî (okuma yazma bilmeyen) peygamberi olan Elçisine inanın -ki o da Allah'a ve O'nun sözlerine inanmaktadır-. Ona uyun ki doğru yolu bulasınız" (A'râf, 7/158).
O, kendisine iman edilmesinin şart olduğunu söyledi:
"Bana, Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Elçisi olduğuna şahadet edinceye kadar insanlarla savaşmam emredildi"[38]
Onun risalet ve nübüvvetinin (Peygamberliğinin), Allah katından verilmiş bir hak olduğunu içinde şüphe bulunmayan kesin tasdik ile tasdik etmek ve gereğini yapmak O'na imandandır. Dine dair getirdiği ve yüce Allah hakkında haber verdiği her şeyi tasdik etmek gerçek bir haktır. Bunun Kalp ve dille tasdik edilmesi gerekir. Kalp inkâr ederken, ona dille iman edilmesi yeterli değildir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Ey inananlar! Allah'a, Elçisine, elçisine indirdiği Kitab'a ve daha önce indirmiş bulunduğu kitaba inanın. Kim Allah'ı, meleklerini, Kitaplarını, elçilerini ve âhiret gününü inkâr ederse o, uzak bir sapıklığa düşmüştür. (Nisâ, 4/136).
Ona, peygamberliğine, daha önce meydana gelmiş ve Allah'ın kendisine bildirdiği meydana gelmemiş şeylerden haber verdiklerinin hepsine iman etmek, kişinin imanının tam olması için şarttır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* görmediği halde kendisine iman eden kimseye, ne mutlu, diyerek takdir etmiştir:
"Beni görerek bana iman edene bir kere ne mutlu! Beni görmeden iman edene yedi kere ne mutlu"[39]
Kim onun peygamberliğinde şüphe ederse, kâfir olur, çünkü bu konuda deliller çoktur.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in Sevilmesi:

Bu da, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ümmeti üzerindeki haklarından biridir, onların da görevidir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in sevilmemesi, imanın gitmesine sebep olur. Allah, Peygamber'ini sevmeyi yüce kitabında şart koşmuştur:
"De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız, kazandığınız mallar, kötüye gitmesinden kaygılandığınız ticaretiniz, hoşlandığınız meskenler, size Allah'tan, Elçisinden ve onun yolunda cihat etmekten daha sevgili ise, o halde Allah emrini yerine getirinceye kadar gözetleyin. Allah, yoldan çıkmış topluluğu (doğru) yola iletmez" (Tevbe, 9/24)
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Sizden hiçbiriniz, ben kendisine babasından, çocuğundan ve bütün insanlardan sevimli olmadıkça tam iman etmiş olmaz"[40]
Ömer bu hadisi duyunca, Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem*:
"Kendim hariç, sen bana her şeyden daha sevimlisin", dedi. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*:
"Hayır! Canım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, ben sana kendinden daha sevimli olmadıkça, tam iman etmiş olmazsın" dedi. Bu defa Ömer:
"Vallahi, sen şimdi bana kendimden daha sevimlisin", dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*:
"Şimdi oldu, ey Ömer!" dedi. Yani şimdi, doğru söyledin ve Peygamber'ini sevmekle tam imanı gerçekleştirdin demek istiyordu.
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Üç şey vardır ki, kimde bulunursa o kimse imanın tadını bulur: Allah ve Rasûlü kendisine harkesten daha sevimli olması, kişinin sevdiğini sadece Allah için sevmesi, Allah kendisini küfürden kurtardıktan sonra, ateşe atılmayı sevmediği gibi küfre dönmekten hoşlanmaması"[41]

---

38 Buhârî, Muslim.
39 es-Silsiletu's-sahoha, III/45.
40 Buhârî.
41 Buhârî.

Onun sevdiğini kulun sevdiğine tercih etmek, onun getirdiğini, sevmek, ona davet etmek, ailesini ve sahabîlerini sevmek, onu sevmek demektir. Onu çok anmak ve ona kavuşma özlemi duymak yine onu sevmektir.
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
"Ebu Umame! Kalbi bana meyleden, müminlerdendir."[42]
Bunun anlamı şudur: İçi Peygamber'le birlikte olmaktan zevk alan, sevgi ve muhabbetle ona meyleden kimse müminlerdendir. Bu ancak, samimi olmakla ve başkasına değil de ona uymakla olur.
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'i sevmek, yüce Allah'ın sevgisine ulaşma demektir.
Şair şöyle demiştir:
Sen seviyor görünerek ilâha isyan ediyorsun
Bu, düşünüldüğünde çok tuhaf bir şeydir.
Sevginde samimi olsaydın, ona mutlaka itaat ederdin.
Seven kimse sevdiğine itaat eder.
Ona itaat etmek, söylediğini tasdik etmek, anıldığında, gece gündüz devamlı ona saygı göstermek ve onu üstün tutmak, onu sevmek demektir.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'e İtaat Edilmesi ve Emrinin Tutulması:

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e itaat edilmesi, yüce Allah'ın kitabıyla farz kılınmıştır. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Ey inananlar! Allah'a ve Rasûlüne itaat edin. Amellerinizi boşa çıkarmayın" (Muhammed, 47/33)
"Ey iman edenler! Allah'a ve Elçisine itaat edin, İşittiğiniz halde ondan dönmeyin" (Enfâl, 8/20)
İbn Kesîr bu âyeti tefsir ederken şöyle demiştir: "Yüce Allah, mümin kullarına, kendisine ve Rasûlüne itaat edilmesini emrediyor; onları kendisine karşı gelmekten, kendisini inkâr eden ve karşı çıkanlara benzemekten menediyor. Ona itaatı terketmeyin, aksine emrini tutun, sizi davet ettiği gerçeği öğrendikten sonra yasaklarını terkedin"
İbn Sa'dî de şöyle diyor: "Yüce Allah kendisinin müminlerle birlikte olduğunu haber verdiğinde onlara, kendilerinde mevcut olan imanın gereğini yerine getirmelerini emretti. Bu, yüce Allah'ın emirlerine ve Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* emirlerine uymakla, onun emir, tavsiye ve öğütlerini yerine getirmekle olur. Aslı astarı olmayan boş ve kuru sözle yetinilmez. Çünkü bu, Allah ve Rasûlünün razı olmayacağı bir durumdur. İman ne temenni ile olur, ne de gösterişle. Ama iman, kalbe yerleşen ve amellerin tasdik ettiği şeydir."
Peygamber*sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Ümmetimin hepsi cennete girecektir. Ancak kabul etmeyenler girmeyecektir". Sahabîler:
"Allah'ın Rasûlü! kimler kabul etmeyecekler?" diye sordular. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*:
!Kim bana itaat ederse cennete girecektir. Kim de bana isyan ederse benim davetimi kabul etmemiş olur"[43]
Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Haberiniz olsun! Bana kitap ve onun yanında kitabın benzeri verildi. Yakında koltuğuna oturmuş, karnı tok birisi şöyle diyecek: Bu Kur'ân'a sarılın. Onda bulduğunuz helalı helâl kılın, onda bulduğunuz haramı, haram kılın"[44]
Ebû Dâvûd ve İbn Mâce'de sahih bir senetle şu hadis yer almaktadır:
"Herhangi birinizi koltuğuna yaslanmış olarak, benim emrettiğim veya yasakladığım bir husus ona gelince: Bilemem, biz Allah'ın kitabında ne bulursak ona tabi oluruz derken görmeyeyim".
Müminin görevi, helâl ve haram kıldığı şeylerde Peygamber'e itaat etmektir. Onun helâl kıldığı da helâldir. Onun haram kıldığı da haramdır ve haramdan uzak durmak gerekir. Nitekim Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
"Haberiniz olsun! Rasûlün haram kıldığı, Allah'ın haram kıldığı gibidir"[45]
Yüce Allah'ın, kendisine itaatla Peygamber'ine *sallallahu aleyhi ve sellem* itaatı yan yana getirmesi, Rasûlullah'a *Salallahu aleyhi ve sellem* itaatın önemini gösterir. Allah Teâlâ şöyle buyurdu:
"Kim Rasûle itaat ederse Allah'a itaat etmiştir" (Nisâ, 4/80).
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Bana itaat eden Allah'a itaat etmiş demektir. Bana isyan eden Allah'a isyan etmiş olur"[46]
Onun emrine karşı gelmekten ve ona isyan etmekten tamamen sakınmak gerekir. Çünkü bu, yapılan amelleri boşa götürür ve cehennemi gerektirir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Kim Allah'a ve Elçisine baş kaldırırsa, ona içinde sürekli kalacakları cehennem ateşi vardır!" (Cin, 72/23).

---

[42] Ahmed. Sahihtir.
[43] Buhârî.
[44] Ahmed, Ebû Dâvûd, Sahih bir senetle.
[45] Hвkim, Tirmizo, bn Mвce. Sahih bir senetle.
[46] Buhârî ve Muslim.

Sünnetine ve emrettiğine sarılmak, menettiğinden sakınıp uzak durmak, onun usûlüne uymak, kıyafet ve beden temizliğine dikkat etmek, söz ve davranışlarda doğru olmaya çalışmak, yeme, içme, giyme ve evlilikte helâl olandan ayrılmamak ve bu konuda haramdan çekinmek, ona itaat etmek demektir.
Müslümanın yapması gereken başka şeyler de vardır ki, bunlar da Peygamber tarafından emredilmiş ve onun tarafından yasaklanmıştır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Elçi size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan sakının" (Haşr, 59/7).
Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de şöyle buyurdu:
"Size bir şey emredersem, ondan gücünüzün yettiği kadarını yapın, size menettiğim şeyden de vazgeçin"[47]

O'na *sallallahu aleyhi ve sellem* Uyulması:

Peygamberine uymak, mümine gereken şeylerdendir. Ona uymak, inanç, söz ve davranışta olur. Bunlar dinin tamamıdır. Ona uymak, Allah'ı sevmek demektir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah bağışlayan, rahîmdir" (Âl-i imrân, 3/31).
Müslümanın, Peygamber'inin yoluna uyması, onun izini takip etmesi, söz ve fiil olarak getirdikleriyle amel etmesi gerekir. Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* getirdiği her şeye uymak, Allah'ın sevgisini, rızasını ve mağfiretini elde etmek içindir. Ona uymak, getirdiklerine rıza göstermekle olur.
İbn Receb, Câmi'u'l-Ulûm ve'l-Hikem'de şunları söyledi: "Rasûlullah'ın *Salallahu aleyhi ve sellem*: *"Benden sonra yaşayanlarınız, birçok ihtilaf görecekler. Benim sünnetime ve doğru yolda olan Hulefa-i Râşidîn'in sünnetine, dişlerinizle ısırırcasına sarılın"*[48] sözü, kendisinden sonra, dinin usûlü, füruu, amel, söz ve inançlarda birçok ihtilaf ortaya çıkacağını haber vermektedir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ümmetinin, biri dışında hepsi de cehennemde olan yetmiş küsur fırkaya (gruba) ayrılacağını bildirdi. Biri hariç denilen fırka, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* Rabbinden getirdiklerine ve ondan sonra sahabîlerin uygulamalarına uyan fırka-i naciye (Kurtuluşa eren fırka) dir.
Ömer b. Abdülaziz şöyle demiştir: "Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ve ondan sonraki idareciler sünnet bıraktılar (usul, âdet ve kanun koydular). Onları almak, Allah'ın kitabına sarılmak ve Allah'ın dinini desteklemek demektir. Hiçbir kimse onları değiştirmemeli ve onlara aykırı olan bir şeye bakmamalıdır. Onlara uyan, doğruyu bulmuştur. onlardan yardım isteyen, muzaffer olmuştur. Birisi onları bırakıp da, müminlerin yolundan başkasına uyarsa, Allah onu döndüğü yola yöneltir, cehenneme sokar ve orası kötü bir varış yeridir."
Peygamber'in emrine karşı çıkmaktan sakınılmalıdır. Ona karşı çıkılmasında -Allah korusun- dinden çıkma vardır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Ona uyun ki doğru yolu bulasınız" (A'raf, 7/158).
Bu, Allah'ın kendisinden hidayet isteyene, Peygamber'ine *sallallahu aleyhi ve sellem* uyması için verdiği emridir. Onun emrine karşı çıkana sadece doğru yoldan çıkma ve pişmanlık vardır.
Allah'ın dininde bidat çıkarmamak, ona uymak demektir. Müslüman bidat çıkarmak şöyle dursun, gücü yetiği kadar, dindeki her bidatı yok etmeye çalışır.
Müslümanın, Peygamber'e karşı söylenen her söze karşı çıkması, onun koyduğu kurallara zıt olanı terketmesi, söz, amel ve inançta onun uygulamasına aykırı olan her şeyden yüz çevirmesi gerekir.
Ondan sabit olan ve ona olan nisbeti sahih olanı almak gerekir. Çünkü o, Rabbini en iyi bilen, ondan en çok korkan ve çekinen kimseydi. Onun getirdiğine sarılmak, tereddüt ve şüphe etmeden bunlara uymak gerekir, çünkü o keyfine göre konuşmaz, ona sadece Rabbi öğretmektedir.
Müminin görevi, inanç, ibadet ve davranışta Peygamber'e *Salallahu aleyhi ve sellem* uymaktır. Bu, Allah'ın izniyle, kıyamet günü kurtuluşun vasıtasıdır. Buna aykırı davranan, -Allah korusun- onun yüzünden cehenneme atılacaktır.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in Örnek Alınması:

Yüce Allah şöyle buyurdu:
"İşte onlar, Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Onların yoluna uy" (En'âm, 6/90).
Yüce Allah Peygamber'ine *Salallahu aleyhi ve sellem* daha önceki nebi ve rasûlleri örnek almasını emretti.
Bize de Peygamber'e uymamızı ve onu örnek almamızı emretti. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Allah'ın Elçisinde sizin için Allah'a ve âhiret gününe kavuşmaya inanan ve Allah'ı çok anan kimseler için, uyulacak en güzel bir örnek vardır" (Ahzâb, 33/21).
Yani onun, fiil ve sözlerinde, sizin için iyi bir örnek vardır. Onu örnek alın. Onu örnek alan, Allah'ın lütfuna ulaştıran yola yani sırat-ı müstakime (doğru yola) girmiş olur. Yüce Allah'tan korkan, Rabbinin sevabını uman ve onun azabından sakınan kimsenin örneği Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* dir.

---

[47] Muslim.
[48] Hâkim, el-Mustedrek.

Bunların hepsi, söz, fiil ve durumlarında onu örnek almaya teşvik etmektedir.
Allah'a ve onun Rasûlüne imanın Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* örnek almaya sevkettiği selefe ait şu örneklere bakalım:
Bir nine, mirasını istemek üzere Ebû Bekr'e geldi. Ebû Bekr ona: Allah'ın kitabında sana hiçbir şey yok. Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem*, senin lehinde bir hüküm verip vermediğini bilmiyorum. Halka soracağım, dedi, Sonra sahabîlere sordu. Birisi, Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* nineye altıda bir verdiğini söyleyince, ona altıda bir miras verilmesine hükmeti.
Ömer *radıyallahu anh*, başka bir kadının vurması sebebiyle, kadının ölü bir cenin düşürmesi hakkında hüküm vermekte zorlanınca, meseleyi sahabîlere sordu. Muhammed b. Mesleme ve el-Muğîre b. Şu'be, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* vuran kadının bir köle veya cariye ödemesi hükmünü verdiğini söylediler. Ömer de *radıyallahu anh* böyle hükmetti.
Osman, kocasının vefatından sonra, kadının evinde kalıp iddet beklemesi hakkında hüküm veremedi: Furay'a bint Mâlik, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem*, kocası öldükten sonra, Kur'an'da belirlenen iddet suresi tamamlanıncaya kadar, kocasının evinde kalmasını emrettiğini söyledi. Osman da *radıyallahu anh* böyle hüküm verdi.
Ali *radıyallahu anh*, Osman'ın *radıyallahu anh*, hacla birlikte umre yapmayı yasakladığını duyunca, hac ile umrenin birlikte yapılabileceğini ilân etti ve şöyle dedi: Bir kimsenin söylediği söz yüzünden Rasûlullah'ın sünnetini bırakamam.
İbn Abbâs *radıyallahu anh* şöyle söyledi: Başınıza gökten taş yağmak üzere! Ben: "Allah'ın Rasûlü şöyle dedi" diyorum, siz "Ebû Bekir ve Ömer şöyle dedi" diyorsunuz.
Ebu Bekr'in ve Ömer'in sözü sebebiyle sünnete karşı çıkıldığı endişesini taşıyan kimseler varken, onlardan düşük kimselerin sözünden dolayı sünnete aykırı davranan veya sırf kendi görüşü yüzünden onlarla ters düşen kimsenin hali nice olur? Onu örnek almaktan vazgeçen kimse helake götüren sapıklıkla karşı karşıyadır, Selef bunu anladıkları için ona itaatten ve onu örnek kabul etmekten ayrılmamışlardır.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e Saygı Gösterilmesi:

Peygamber'e *Salallahu aleyhi ve sellem* saygı gösterilmesi, onun ümmeti üzerindeki en önemli haklarından biridir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Biz seni şahit, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Ta ki Allah'a ve Rasûlüne iman edesiniz, Rasûlüne yardım edesiniz, ona saygı gösteresiniz ve sabah akşam onu tesbih edesiniz" (Feth, 48/8).
Ona, ilâhlık makamına yükseltmeden saygı gösterilmesi gerekir. Çünkü bu haramdır, caiz değildir, ilahlık sadece Allah'a mahsustur. İsmi, sözü, dini, ailesi, sahabîleri gibi, uzaktan yakından onunla ilgili her şeye saygı gösterilmesi gerekir.
Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* hiçbir kimse ona denk olamayacak ve yaklaşamayacak kadar derecesi yüksek bir insandır.
Onun önüne geçmemek de, ona saygı demektir. Yüce Allah bunu şu âyette belirtmektedir:
"Ey iman edenler! Allah'ın ve Rasûlünün önüne geçmeyin. Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah işitendir, bilendir. Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamber'in sesinin üstüne yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi, Peygamber'e yüksek sesle bağırmayın; yoksa siz farkına varamadan amelleriniz boşa gidiverir" (Hucurât, 49/1-2)
Peygamber'le *sallallahu aleyhi ve sellem* konuşurken sesin yükseltilmesi de yasaklanmıştır. Onunla konuşan kimse bağırarak konuşmaz, sesini kısar, edepli, yumuşak ve saygılı bir şekilde konuşur.
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* onlardan birisi gibi değildir. Ümmetinin üzerindeki hakkı, ona iman ve imanın ancak kendisiyle gerçekleştiği sevgi konusunda başkasından farklı olduğuna göre onunla konuşmada farklıdır.
Bunları yapmamakta, farkına varmadan, kulun amelinin boşa gideceği tehlikesi vardır: Ayrıca ona karşı edepli olmak, sevap kazanma ve amellerin makbul olma sebebidir.
Âlimler şöyle demişlerdir: Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* kabri yanında sesi yükseltmek, hayatında olduğu gibi, mekruhtur. Çünkü o, sağlığında da öldükten sonra da muhteremdir.
Rivayet edildiğine göre, Ömer, Peygamber Mescidinde, iki kişinin yüksek sesle konuştuğunu duydu. Yanlarına gidip: Nerede olduğunuzu biliyor musunuz? Dedi. Arkasından: Siz nerelisiniz? Diye sordu. Onlar: Tâifliyiz, dediler, Ömer *radıyallahu anh*: Medineli olsaydınız, size sopa atardım, dedi.
Onun yanında sesi yükseltme yasağı, öfkelenebileceği endişesindendi. O, öfkelenirse yüce Allah da öfkelenir ve bilmeden onu öfkelendirenin ameli boşa gider.
Allah, Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* yanında sesini kısan kimseyi övdü ve böyle yapılmasını istedi:
"Allah'ın Elçisinin huzurunda seslerini kısanlar, öyle kimselerdir ki Allah, onların kalplerini, takva için imtihan etmiş (onların takvaya ehil olduklarını bilmiş)tir. Onlar için mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır" (Hucurât, 49/3).

Bunlar, Allah'ın takva için deneyip sınadığı kimselerdir. Bunun sonucu, kalplerinin Alah'ın emrine uymalarıyla ortaya çıktı. Böylece; kalpler, takvanın sahipleri ve yeri oldu. Onların akibeti, günahlarının bağışlanması, sadece herşeyin rabbinden göklerin, yerin hazinelerinin anahtarı elinde olandan, sebeplerin müsebbibinden büyük ecrin elde edileceği müjdesi oldu. Bu, yaptıklarına uygun bir karşılıktı.
Kim Allah'ın emrine sarılırsa ve onun rızasına uyarsa, buna koşarsa, onu keyfi arzularına tercih ederse ve kalbini temizlerse, onun kalbi ihlaslı ve samimi olur. Kim böyle olmazsa, onun takvaya uygun olmadığı ortaya çıkar.
Peyamber'e sadece adıyla hitabedilmemesi de, ona saygı demektir. "Muhammed!" denilmez. "Allah'ın peygamberi" ve "Allah'ın Rasûlü" denilir.
Onun hadislerine saygı göstermek, ona saygı göstermektir. Rivayet edildiğine göre, Ca'fer b. Muhamed es-Sâdık, çok şakacı, çok gülümseyen birisiydi. Yanında Peygamber *Salallahu aleyhi ve sellem* anıldığında yüzü sararırdı. Rasûlullah'tan *Salallahu aleyhi ve sellem* ancak temizken (abdestliyken) bahsederdi.
İbn Mes'ûd *radıyallahu anh*, Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* bahsederken, telaşa kapılır ve alnından ter akardı.
Şu da ona gösterilen saygıyla ilgili rivayetlerdendir: Ebû Mahzûre'nin bir kâkûlü vardı. Oturduğunda, salıverse yere ulaşırdı. Ona: Onu kestirmeyecek misin? denildi. O da: Rasûlullah'ın *Salallahu aleyhi ve sellem* elinin dokunduğunu kestirecek kişi değilim.
Bunlar, ona saygı gösterme konusunda zikredilenlerin pek azıdır. Aslında o, bunlardan daha üstündür. Rabbimin salât ve selâmları, yıldızlar parladığı ve bulutlar toplandığı sürece onun üzerine olsun.

Onun İçin Nasihat Etmenin Gerekli Olduğu:

Nasihat, kişinin, kardeşi için hayır istemesi, onu hayra çağırması hakikati açıklayıp ona teşvik etmesidir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* dinin nasihat olduğunu söylemiştir. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bazı sahabîleriyle, her müslümana nasihat etmeleri şartıyla beyatleşti. Bu, müslümanların birbirlerine karşı haklarındandır. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Müminler ancak kardeştirler" (Hucurât, 49/10)
"Size öğüt veriyorum" (A'râf, 7/62)
"Ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm" (A'râf, 7/68)
Din kardeşliği, soy kardeşliğinden daha güçlüdür. Dinsiz soy kardeşliği bir şey değildir. Bundan dolayı Nuh *Aleyhisselam* Rabbine:
"Oğlum, benim âilemdendir. Senin sözün elbette haktır" (Hûd, 11/45) dediğinde, yüce Allah şöyle buyurdu:
"O, senin ailenden değildir. Onun yaptığı, yaramaz bir iştir" (Hûd, 11/46). Din kardeşliği ise, gerçek kardeşliktir. Bunu yüce Allah'ın şu sözü doğrulamaktadır:
"Müminler ancak kardeştirler" (Hucurât, 49/10).
Ülkeleri ne kadar uzak, dilleri ne kadar farklı olursa olsun, müminler kardeştirler.
İbn Receb şöyle demiştir: "Hayatında Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* nasihat; ona itaat, onun muzaffer olması ve ona yardım konsusunda çaba göstermek; istediğinde malını sarfetmek ve onun sevgisini elde etmeye çalışmaktır. Onun vefatından sonra da, onun sünnetine özen göstermek, ahlak ve âdâbını elde etmek, emrine saygı göstermek ve yapmaya çalışmak, sünnetine aykırı hareket edenlere gazap etmek ve onlardan yüz çevirmek; dindar olsa bile, sünneti dünya menfaati için uygulayana kızmak; akrabalık, muhacirlik, yardım etme, müslüman olarak gece yahut gündüz bir saat bile olsa onunla sohbet etme bakımından, ondan olanları sevmek; kıyafetinde ona benzemek, ona ve getirdiğine iman; ona düşman olana düşman olmak; ona dost olana dost olmak vb. şeyler.
Rasûle nasihat birçok şeyi içine alır:
1- Onun risaletine (getirdiği dine) ve yüce Allah'ın onu Arap, Arap olmayan, insan ve cin bütün yaratılmışlara gönderdiğine tam iman, Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Seni insanlara elçi gönderdik" (Nisâ, 4/79),
"Biz seni ancak âlemlere rahmet için gönderdik" (Enbiyâ, 21/107).
2- Onun verdiği haberi ve kendisinin doğru, güvenilir, getirdiği vahyin gerçek olduğunu tasdik etmek.
3- Ona uymada sadık olmak, Onun dininin zamanı geçmez, artmaz ve ondan hiçbir şey eksilmez. Çünkü peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*, bütün ibadetlerde imam ve önderdir. O, bu ümetin imamıdır. Bir kimsenin ondan başkasına uyması helal değildir. Ancak, tebliğ edenle, adına tebliğde bulunulan arasında vasıta olacak ve bağımsız olarak dini bir emirde bulunmayacak şekilde, Rasûlullah'tan tebliğde bulunan bundan müstesnadır.
4- Onun dininin savunulması ve kimsenin, dinde olmayanı ona ilave etmemesi veya kimsenin ondan eksiltme ve çıkarmada bulunmaması şekilde korunması. Söz, davranış ve inançla ilgili bidat sahipleriyle savaşılması da Rasûle nasihatın kapsamındadır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
"Her bidat sapıklıktır"[49]

---

[49] Muslim.

5- Sahabîlerine saygı ve sevgi gösterilmesi: Sahabiler en hayırlı nesildir. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* sevgisi ve ona nasihat, ashabına veya onlardan birine buğzetme bir arada olamaz. Sahabeye söven dini kötülemiş demektir. Çünkü onlar, o dinin peygamber'inin *sallallahu aleyhi ve sellem* vefatından sonra yüce Allah'ın dinini tebliğ edenlerdir. Bunda, Allah'ı yerme ve ona sövme ve O'nun hikmetinde şüphe uyandırma da vardır. Yüce Allah, Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* ve onun dininin taşınıp nakledilmesi için buna lâyık olan kimseleri seçti. Çünkü Allah, dinini koruyacağına garanti verdi ve bunun için, onu insanlara tebliğ edecek âlimler hazırladı. Ümmet dalalette bir araya gelemez.
Ashabını sevmek, Rasûlullah'a nasihat demektir. Çünkü onlar, bu dini onun adına tebliğ eden kimselerdir.

Ehl-i Beyt'inin (Âilesinin) ve Sahabîlerinin Sevilmesi:

Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* Ehl-i Beyt'ini ve ashabını sevmek onu sevmek demektir. Bu, şart olan sevgidir. Kim, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* Ehl-i Beyt'inden veya ashabından birini kızdırırsa, Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* kızdırmış olur, Çünkü onu sevmek, onları sevmeye bağlıdır. Daha önce bu konuda açıklama yaptığım için, uzatmak istemiyorum ancak, Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* Ehl-i Beyt'ini ve ashabını sevmeye delâlet eden bazı rivayetleri sunmak istiyorum:
1- Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle demiştir:
"Ehl-i Beyt'im hakkında Allah adına sizi uyarıyorum"
2- Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Ehl-i Beyt'inden olan Abbâs hakkında şöyle dedi:
"Canım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Allah ve Rasûlü için sizi sevmedikçe, iman kişinin kalbine girmez. Kim amcamı incitirse, beni incitmiş demektir. Kişinin amcası babası gibidir"[50]
3- Yine Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* birisine:
"Âişe hakkında beni rahatsız etme" demişti.[51]
4- Ömer b. Abdilaziz, Abdullah b. el-Hasen b. el-Huseyn'e: "Bir ihtiyacın olduğunda bana birisini gönder veya yaz. Allah'ın, seni benim kapımda görmesinden utanırım." demişti.
Bu, Ömer b. Abdilaziz'in, Rasûlullah'ın âilesine duyduğu hürmet ve saygıdan ileri geliyordu.
5- Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* sahabîleri hakkında şunu söylemiştir:
"Benim sünnetime ve benden sonraki doğru yolda olan Hulefâ-i Raşidîn'in sünnetine, dişlerinizle ısırır gibi sarılın"[52]
6- Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Sahabîlerime sövmeyin. Sizden biriniz Uhud dağı kadar altını sadaka olarak verse, sahabilerden birinin iki avuç sadakasına, hatta bunun yarısına bile ulaşamaz"[53]
7- Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Ensâr hakkında şöyle demiştir:
"Kötülük edenlerinkini affedin, iyilik edenlerinkini kabul edin"[54]
8- Mâlik b. Enes şunu söyledi: "Rasûlullah'ın ashabını kızdıran kimse yüce Allah'ın: *"Onlar ile kâfirleri öfkelendirir"* sözünün muhatabı olur.
9- Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Benden sonra iki kişiyi yani Ebû Bekr'le Ömer'i örnek alın"[55]

Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* Salât Getirilmesi:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* anıldığında, kendisine salât getirmeleri onun ümmeti üzerindeki haklarındandır. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Allah ve melekleri, peygambere salât etmektedir. Ey inananlar! siz de ona salât edin; içtenlikle selâm edin" (Ahzâb, 33/56).
İbn kesir bu âyeti tefsir ederken şöyle demiştir: "Yüce Allah kullarına Peygamber'inin yücelerin yücesindeki mevkiini haber veriyor ve onu kendisine yakın meleklerin yanında övdüğünü, meleklerin de onun için mağfiret dilediklerini bildiriyor. Sonra da bu süflî âlemdeki insanlara, Peygamber'ine salât ve selâm getirmelerini emrediyor ki ulvî ve süflî âlemin varlıkları ona övgü ve senâda ittifak edip birleşsinler".
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e salât ve selâm getirilmesi, her erkek ve kadın müminin üzerine farzdır. Bu yapıldığı takdirde yüce Allah büyük ecir verecektir. Yine bu, verilen emre itaat anlamına gelir. İnsan sadece salât veya selâmla yetinmemelidir. İkisini beraber getirir. Sadece "Allah ona salât etsin" ve "Ona selâm olsun" demez. en-Nevevî böyle dedikten sonra şunu ilâve etti: Peygamber'e salât getirildiğinde, salâtla selâm bir

---

50 Tirmizî v.b.
51 Fethu'l-Bârî, Siyeru A'lami'n-Nübela.
52 Ebû Dâvûd.
53 Bâharî, Muslim.
54 Ebû Ya'lâ, Musned.
55 Tirmizî vb.

araya getirilmelidir yani “Salat ve selâm onun üzerine olsun” denilmelidir. Yüce Allah’ın şu sözü bunu tasdik etmektedir:
“Siz de ona salât edin; içtenlikle selâm edin” (Ahzâb, 33/56)

Peygamber’e *sallallahu aleyhi ve sellem* Salât Getirmenin Hükmü:

İbn Hacer *-Rahimehullah-* Fethul-Bârî’de şöyle demiştir: Peygamber’e salât ve selâm getirmenin hükmüne gelince, âlimlerin bu konuda on görüşü vardır.
1- İbn Cerîr’in görüşü. Bu, müstehaptır. O, bu konuda ittifak olduğunu iddia etti.
2- Bu, sınırlama olmaksızın toptan farzdır. Fakat bunun en azı, bir defa yapılmasıdır.
3- Ömürde, bir namazda veya başka bir durumda farzdır. Bu, kelime-i tevhide benzemektedir.
4- Namazın sonundaki oturmada (Ka’de’de) farzdır.
5- Teşehhüdde farzdır.
6- Yer belirlenmeden namazda farzdır
7- Sayı belirlemeden onu çoğaltmak gerekir.
8- Her anıldığında salât ve selâm getirilmelidir.
9- Defalarca anılsa bile, her mecliste bir defa salât getirilir.
10- Her duada.
Bazı âlimler, ömürde bir defa -ki doğru olan budur- farz olduğunu söylediler. Salat ve selâm getirilmesi gereken yerlerde de böyledir.
Aşağıdakiler salât getirmenin farz olduğunu bildiren delillerdendir!
Yüce Allah şöyle buyurdu:
“Allah ve melekleri, Peygamber’e çok salât getirirler. Ey inananlar! Siz de ona salât getirin ve tam bir teslimiyetle selâm verin” (Ahzâb, 33/56).
Abdullah b. Amr b. el-Âs *radıyallahu anh* Rasûlullah’tan şunu duydu:
“Kim bana bir salât getirirse, Allah ona on salât getirir”[56]
İbn Mes’ud’un *radıyallahu anh* rivayet ettiğine göre Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Kıyamet günü, bana en yakın insan bana en çok salât getirendir.”[57]
Fedâle b. Ubeyd şunu rivayet etti: “Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* namazında dua edip Rabbini temcid etmeyen (övmeyen) ve peygamber’e salât getirmeyen birisini duydu ve: *“Bu adam acele etti”* dedi. Sonra onu yanına çağırıp şöyle dedi:
“Sizden birisi namaz kılınca, önce Rabbini övmekle başlasın, sonra Peygamber’ine salât getirsin. Daha sonra dilediği gibi dua etsin”[58]
Ebu Hureyre’nin *radıyallahu anh* rivayet ettiğine göre Rasûlullah *Salallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Yanında anıldığımda bana salât getirmeyen kimsenin burnu yere sürtülsün”[59]
İmam Ahmed’in Musned’inde, Ali b. el-Huseyn’in babasının Rasûlullah’tan *sallallahu aleyhi ve sellem* rivayet ettiği şöyle bir hadis vardır: Cimri, yanında anıldığımda bana salât getirmeyen kimsedir”.
Ebu Hureyre’nin *radıyallahu anh* rivayet ettiğine göre, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Bir grup bir mecliste oturup da Allah’ı anmadan ve bana da salât getirmeden dağılırsa, kıyamet günü onların üzerine bir hasret ve üzüntü çöker. Allah dilerse onlara azap eder, dilerse bağışlar”[60]

Peygamber’e *sallallahu aleyhi ve sellem* Salât Gereken Yerler:

1- En önemlisi budur. Müslümanlar bunun meşru olduğunda ittifak ettiler. Bu, namazda son teşehhüdde getirilen salâttır. Son teşehhüd namazın on dört rüknunden biridir. Bunu kasten terkedenin namazı batıl olur. Beyhakî, büyük tabiî Şa’bi’den güçlü bir senetle, Peygamber’in *sallallahu aleyhi ve sellem* şu hadisini rivayet etti:
“Teşehhüdde peygamber’e sallallahu aleyhi ve sellem salat getirmeyen namazını iade etsin”.
Bu konuda, daha önce geçen Fedâle’nin rivayeti de vardır. Hadis sahihtir. Ona baş vurulmalıdır.
2- Cenaze namazında, ikinci tekbirden sonra. Sünnette şöyledir: Birinci, tekbirden sonra Fatiha’yı okur. İkinci tekbirden sonra, Peygamber’e salât getirir. Üçüncü tekbirden sonra, ölüye dua okur, dördüncü tekbirden sonra, biraz bekler, sonra bir defa sağa selâm verir.
3- Hutbelerde: Cuma, bayram hutbeleri ve yağmur duası gibi.

---

[56] Muslim.
[57] Tirmizî v.b.
[58] Ahmed, Ebы Dвvыd, Tirmizo, Nesвo, bn Huzeyme, bn Hbbвn. Hadis sahihtir.
[59] Tirmizo, Hadis Sahihtir.
[60] Tirmizî, Hadis sahihtir.

4- Müezzin'in sesini duyunca: İmam Ahmed'in Musned'inde, Abdullah b. Amr b. el-Âs'ın rivayet ettiği şöyle bir hadis vardır: "Müezzini duyunca, onun söylediğinin aynısını söyleyin, sonra bana salât getirsin. Çünkü kim bana salât getirirse, Allah da ona salât getirir.."[61]
5- Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* anılınca: Çünkü Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*: *"Cimri, yanında anıldığımda bana salât getirmeyen kimsedir"*[62] buyurmuştur. İbn Hacer Fethu'l-Bârî'de Ebu Hureyre'nin rivayet ettiği şu hadisi nakletmiştir:
"Yanında anıldığımda bana salât getirmeyen kimse, öldüğünde cehenneme girer ve onu Allah rahmetinden uzaklaştırır"[63]
6- Cum'a günü ve gecesi: Şeddâd b. Evs'in rivayet ettiğine göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Cuma günü, en faziletli günlerinizdendir. Âdem o gün yaratıldı. Ruhu da o gün alındı. Nefâ (Sûr'a üfürülme) o gün olacak. O gün bana, bol bol salât getirin. Çünkü salâtınız bana sunulur". Sahabîler şöyle dediler: Allah'ın Rasûlü! "Senin vücudun çürümüş haldeyken bizim salâtımız sana nasıl sunulur?" Dediler. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bu soruya şöyle cevap verdi: *"Yüce Allah yere Peygamberlerin cesetlerini yemeyi yasaklamıştır"*[64]
7- Camiye girerken ve çıkarken: Fâtıme şöyle dedi: Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* camiye girerken Muhammed'e salât ve selâm getirir ve: "Rabim! Günahlarımı bağışla ve bana lütuf kapılarını aç" derdi. Ve çıkarken de aynı duayı yapardı.[65]
8- Anıldığında ve her zaman, Peygamber'e salât getirilmesi: Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
"Allah'ın yer yüzünde seyahat eden melekleri vardır, onlar ümmetimden bana selâm tebliğ ederler."[66]
9- Duadan önce ve sonra: Dua eden kimse duasına Allah'a hamd ve senâ (övgü) ile başlar, sonra Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e salât getirir, dünya ve ahiret iyilikleri diler, duasını Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* salâtla bitirir. Çünkü şöyle bir rivayet vardır: "Bana yapılan iki salât arasındaki dua, geri çevrilmez". Bu konuda Abdullah b. Mes'ûd'un *radıyallahu anh* şöyle bir rivayeti vardır: "Sizden birisi Allah'tan bir şey istediğinde, Allah'a hamd ve ona lâyık bir şekilde övgüyle başlar, sonra Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* salât getirir".
Şu hadis yukarda geçmişti: Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* duasında Allah'a övgüde bulunmayan ve Peygamber'e salât getirmeyen birisini duydu. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*: *"Bu kişi acele etti"* dedikten sonra onu çağırdı ve şöyle dedi:
"Sizden birisi namaz kılınca, Allah'a hamd ve senâya başlasın, sonra Peygamber'e sallallahu aleyhi ve sellem salât getirsin, daha sonra da dilediği sayıda dua etsin"[67]
10- İsmi yazıldığında ve okunduğunda: Çünkü Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e namazların teşehhüdünde ve başka yerlerde salât getirmek meşrudur. Bu Rasûlullah'ın adı, bir kitaba, mektuba, makale vb. şeye yazılırken de gerçekleşir. Meşru olan, Allah'ın bize emrettiğini gerçekleştirmek için salât'ın tam yazılmasıdır. Okuyucu, görünce onu hatırlamalıdır. Salâtın (s.), (s.a.s.) (a.s.) gibi kısaltılarak yazılması uygun değildir. Bunda yüce Allah'ın *"Ona salât getirin ve samimi bir şekilde selâm edin"* emrine aykırı davranma vardır.
İbnu's-Salâh "Mukadimetu ibni's-Salâh" diye bilinen "Ulûmu'l-hadis"te şöyle der: "Dokuzuncusu: Anıldığında, "Allah'ın Rasulü'ne salât ve selâm olsun" diye yazmaya dikkat etmesi ve tekrar tekrar yazmaktan usanmaması. Çünkü bu, hadis öğrencilerinin peşinen elde ettikleri kazançların en büyüklerindendir. Bunu ihmal eden, büyük bir kısmetten mahrum olur .
Bununla ilgili bazı salih rüyalar da vardır.
İbnu's-Salah şöyle der: Yazarken şu husustan sakınmalıdır.
"Ve sellem= selâm etsin"i yazmamak sûretiyle, onu eksik olarak yazması, Hamza el-Kınanî şunu anlattı: Hadisi yazıyordum. Peygamberin adı geçtiğinde kısaltmak için "ve sellem"i yazmıyordum. Rüyamda Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* gördüm. Bana: "Niçin bana salâtı tamamlamıyorsun?" dedi. Ondan sonra "Ve sellem"siz hadis yazmadım. İbnu's-Salâh şunu ilave etti: "Aleyhi's-Selâm" yazılması mekruhtur.
Allâme es-Sehâvî, Fethu'l-muğhis Şerhu Elfiyyeti'l-hadîs li'l-Irâkî adlı kitabında şöyle der: Ey yazıcı! "Allah'ın Rasûlü'ne salât ve selâm olsun"u yazarken kısaltma yoluna gitmekten sakın.
Es-Suyûtî de Tedribur-râvî fî şerhi Takrîbi'n-Nevâvî adlı kitabında şöyle der: "Salât ve selâmı yazarken kısaltma yapmak mekruhtur. Tam yazılmalıdır".

---

[61] Sahihtir.
[62] Tirmizî, Hasen sahih hadistir.
[63] Tirmizî, Hâkim.
[64] Nesâî, el-Albânî sahîh olduğunu söylemiştir.
[65] Tirmizî, el-Albânî sahih olduğunu söyledi.
[66] Ahmed, Nesвo, Hadis sahihtir.
[67] Hвkim vb. Hadis sahihtir.

Her erkek ve kadın müminin görevi, her zaman Peygamber'e salât ve selâm getirmeye devam etmek, en iyiyi, ecir ve sevabı artıranı istemek, Peygamber'in ümmeti üzerindeki en önemli haklarından olan bunun gibi şeylerde, şeytanı ve onun aldatma ve küçümsemesini bırakmaktır.
Peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* salât getirilecek yerler yukarda yazılanlardan daha çoktur. Bunları âlimler kitaplarında belirttiler. Bazılarını özetleyeceğim:
11- Kunutun sonunda,
12- Safâ ile Merve'de, meclislerde bir araya gelindiğinde.
13- Telbiye bitirildiğinde.
14- Tavafta Hacer-i Esved'e dokunulduğunda.
15- Ders, konferans ve seminerlerde.
16- Kur'ân hatmedildikten sonra.
17- Meclisten kalkıldığında
18- Camilerin yanından geçildiğinde ve onlar görüldüğünde.
19- Üzüntü, keder ve sıkıntılarda
20- Yüce Allah'tan mağfiret ve rahmet dilendiğinde,
21- Günün başında ve sonunda
22- Günah işleyen, Allah'ın onu bağışlaması için günahtan hemen sonra.
23- Erkek kadınla nişanlandığında
24- Eve girilince
25- Allah'ı her zikrettiğinde
26- Bir şeyi unutup hatırlamak istediğinde
27- Yatarken
28- Namazlardan sonra
29- Kulak çınladığında
Bunlar, âlimlerin belirttiği yerlerin bir kısmıdır. Ancak sen, Peygamber'i her zaman an. Muslim'in Sahih'inde, Hz. Peygamber'in şu hadisi vardır: *"Kim, Peygamber'e bir defa salât getirirse, Allah da ona on defa salât getirir"*.

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e Salât Getirmenin Yararları:

1- Yüce Allah'ın emri yerine getirilmiş olur. Çünkü yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Allah ve melekleri Peygamber'e salât etmektedir. Ey inananlar! siz de ona salât edin, içtenlikle selâm edin" (Ahzâb , 33/56)
2- Kıyamet gününde Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'e yakın olma. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Kıyamet günü, insanların bana en yakın olanı, bana en çok salât getirenidir"[68]
3- Bir defa salât getirene Allah'tan on salât gelmesi: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle demiştir:
"Kim bana bir defa salât getirirse, Allah ona on defa salât getirir"[69]
4- Salât getirenin on derece yükseltilmesi.
5- Salât getiren için on sevap yazılması.
6- Salât getirenden on günahın silinmesi. Bunun delili, Ebu Berde'nin rivayet ettiği şu hadistir:
"Ümmetimden kim kalpten, içtenlikle bana salât getirirse, Allah ona on salât getirir, onun derecesini on kat artırır. Onun için on sevap yazar ve on günahını siler"[70]
Benzeri Teysiru'l-aliyyi'l-kadîr'de[71] de zikredildi.
7- Allah'ın, insanın sıkıntı ve üzüntüsünü gidermesi:
Bir sahabi Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e: Devamlı sana salât getirmeme ne dersin? dedi de, o şöyle cevap verdi: *"O zaman Allah senin dünya ve ahiret sıkıntılarını giderir"*[72]
8- Duadan önce ve sonra salât getirdiğinde, o duanın kabul edileceğinin umulması. Bunun delilini daha önce gördük: "Allah'a hak ettiği şekilde hamd ve senada bulunduktan ve Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e salât getirdikten sonra; "İstediği şekilde dua etsin" Bir başka rivayet de şöyledir: "Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, namaz kılan, Allah'a hamdeden, senâda bulunan ve peygamber'e *sallallahu aleyhi ve sellem* selât getiren birisini duyunca: *"Dua et ki icabet edilsin. İste ki, sana verilsin"* buyurdu.
9- Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e salât getirme, onun şefaat etmesine sebeptir. Abdullah b. Amr b. el-Âs'ın rivayet ettiğine göre peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

---

68 Tirmizî, Hadis, hasen sahihtir.
69 Muslim, Ebû Dâvûd, Tirmizî, Nesâî.
70 Nesâî. İbn Hıbbân sahih olduğunu söyledi.
71 III/514.
72 Ahmed, Hadis sahihtir.

“Müezzini duyunca, onun söylediğinin aynısını söyleyin, sonra bana salât getirin. Çünkü kim bana salât getirirse, Allah da ona on salât getirir. Allah’tan bana vesile vermesini isteyin. O, cennette, Allah’ın kullarından sadece birine uygun olan bir derecedir. Benim o kişi olacağımı umuyorum. Kim, Allah’tan benim için vesileyi isterse, şefaatı hak eder”[73]
10- Peygamberimize salât günahların affına sebeptir. Birisi Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’e şöyle sordu:
“Bütün salâtım/duamı sana ayırayım mı?” Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* da şöyle cevap verdi:
“O zaman, Allah da senin bütün günahını affeder”[74]
11- Rasûlullah’a *sallallahu aleyhi ve sellem* salât, ihtiyaçların yerine getirilme sebebidir. Abdullah b. Amr b. el-Âs’ın rivayet ettiğine göre, bir adam: Ey Allah’ın Rasûlü! Müezzinler bizi geçiyorlar, dedi. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* da şöyle cevap verdi:
“Sen de onların dediği gibi, de, ezanı bitirince (bana salât et, sonra) iste ki sana verilsin”[75]
12- Meclisin iyi olması ve kıyamet gününde, o mecliste oturanların üzerinde bir hasret ve üzüntü olmamasına sebeptir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Bir grup bir mecliste oturup da Allah’ı anmadan, bana da salât getirmeden dağılırsa, üstlerine Allah’tan bir hasret çöker, Dilerse onlara azap eder, dilerse onları bağışlar”[76]
13- Anıldığı zaman Peygamber’e salât getirince kuldan cimrilik adını siler. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Cimri, yanında anıldığımda bana salât getirmeyen kimsedir”[77]
14- Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* anıldığında, salât getirmeyenin burnunun yere sürtülmesi için yapılan bedduadan kurtulması, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Yanında anıldığımda bana salât getirmeyenin burnu yere sürtülsün”[78]
15- Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’e salât, onu getirene cennetin yolunu gösterir ve onu terkedene, cennetin yolunu şaşırtır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Kim bana salât getirmeyi unutursa, ona cennetin yolu unutturulur”[79]
16- Kul, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’e salât getirdiğinde şakilikten (bedbahtlıktan yani ahirette kötü durumda olmaktan) kurtulur. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Şakî, yanında anıldığımda bana salât getirmeyen kuldur”[80]
17- Peygamber’e salât getirilmesi, kulu kabalıktan kurtarır, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Birisinin yanında anılıp da onun bana salât getirmemesi kabalıktır”[81]
18- Salât getirme, salât getirenin adının Peygamber’e *sallallahu aleyhi ve sellem* sunulma sebebidir. Bu konuda Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
“Salâtınız bana arzedilir”[82]
19- Salât, meleklerin kula salât etmelerine[83] sebeptir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Bir Müslüman yoktur ki bana salât getirsin de melekler ona o süre içinde salât getirmesin. Öyleyse her kişi bunu söylesin ve çoğaltsın”[84]
20- Salât, yoksulluğu sebebiyle sadaka veremeyen kimse için sadaka yerine geçer.
21- Salât, ölümünden önce kula, cennetin müjdelenmesine sebeptir.
22- Salât, salât getiren için tezkiye ve temizlik demektir.
23- Salât, kıyamet günündeki korkulardan kurtuluş sebebidir.
24- Salât, Peygamberimizin kendisine salât ve selâm edenin cevap vermesine sebeptir.
25- Salât, kula unuttuğunu hatırlatır.
26- Salât, yoksulluğun gitmesine sebeptir.
27- Salât, içinde Allah ve Rasûlünün zikredilmediği meclisin kötü havasını giderir.
28- Sıratta kulun nurunun artmasına sebeptir.

---

73 Ebû Dâvûd vb. Hadis sahihtir.
74 Sahîh.
75 Ebы Dвvыd, el-Albвno: Hasen sahihtir, dedi.
76 Tirmizî, Hadis sahihtir.
77 Tirmizo. Hadis, hasen sahihtir.
78 Tirmizî, Hadis, sahihtir.
79 İbn Mâce. Hasen sahih bir hadistir.
80 Tabâranî.
81 Abdurrezzak, Musannef.
82 Ebû Dâvûd.
83 Meleklerin salâtı, dua ve istiğfardır. (çevirenin notu)
84 İbn Mâce.

29- Salât, salât getirene bereket sebebidir.
30- Salât, yüce Allah'ın rahmetine erişme sebebidir.
31- Salât, salât getirenin Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* sevme sebebidir.
32- Salât, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in salât getireni sevme sebebidir.
33- Salât, kulun hidayetine ve kalbinin yaşamasına sebeptir.
Peygamberimize salât getirmenin faydaları pek çoktur. Ben bunların bir kısmı hakkında sözü uzattım, bir kısmında da kısa konuştum.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'e Nasıl Salat Getirilir?

Peygamber'e salât getirme şekilleriyle ilgili pek çok hadis vardır. Ben bunları kaynaklarıyla birlikte zikredeceğim:
1- Buhârî, Sahih'inde Ka'b b. Ucre'den şunu rivayet etti: Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bizim yanımıza geldi. Biz de O Allah'ın Rasûlü! Sana nasıl selâm vereceğimizi öğrendik. Peki sana nasıl salât getireceğiz? dedik. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle dedi:
"Şöyle deyin: Allah'ım! Muhammed'e ve ailesine, İbrahim'e ve ailesine salât ettiğin gibi salât et. sen hamîd ve mecîdsin Allah'ım! İbrahim'i ve ailesini mübarek kıldığın gibi, Muhammed'i ve ailesini mübarek kıl. Sen hamîd ve mecîdsin."
2- Yine Buhârî'de şöye bir rivayet vardır: Ebû Saîd el-Hudrî: "Allah'ın Rasûlü! Bu sana selam! (Onu öğrendik). Sana nasıl salât getireceğiz?" dedik. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle cevap verdi: *"Allah'ım! Kulun ve elçin olan Muhammed'e, İbrahîm'e salât ettiğin gibi salât et. İbrahîm ve âilesini mübarek kıldığın gibi, Muhammed ve ailesini mübarek kıl, deyin."*
3- Yine Buhârî'de Ebû Humeyd es-Sa'idî'nin şu rivayeti vardır: Sahabîleri: "Allah'ın Rasûlü! Sana nasıl salât getireceğiz?" diye sordular. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şu cevabı verdi.
"Şöye deyin: "Allah'ım! Muhammed'e, eşlerine ve çocuklarına, İbrahim'in ailesine salât ettiğin gibi salât et. İbrahim'in ailesini mübarek kıldığın gibi, Muhammed'i, eşlerini ve çocuklarını mübarek kıl. Sen hamîd ve mecidsin."
4- Ebû Dâvûd'da el-Albânî'nin de sahîh dediği bir rivayet vardır: Ebû Mes'ûd el-Ensâri şunu anlattı: Sa'd b. Ubâde'nin meclisinde, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* yanımıza geldi. Beşir b. Sa'd ona şunu sordu:
"Ey Allah'ın Rasûlü! Allah bize sana salât getirmemizi emretti. Ama sana nasıl salât getireceğiz?" Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* sustu. "Keşke ona böyle bir şey sormasaydık" dedik. Sonra Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Allah'ım! İbrahim'e salât ettiğin gibi, Muhammed'e ve ailesine salât et. İbrahim'i mübarek kıldığın gibi, Muhammed'i ve ailesini mübarek kıl. Sen hamîd ve mecîdsin, deyin".
5- El-Hakem şunu rivayet etti:
"Allah'ım! İbrahim'e salât ettiğin gibi, Muhammed'e ve Muhammed ailesine salât et. Sen hamîd ve mecîdsin. Allah'ım! İbrahim'i mübarek kıldığın gibi, Muhammed'i ve ailesini iki âlemde mübarek kıl. Sen hamîd ve mecîdsin"[85]
6- Ukbe b. Amr'ın rivayetine göre, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Şöyle deyin: Ümmî Peygamber Muhammed'e ve onun ailesine salât et"[86]
7- İbn Mâce'de Ebu Humeyd es-Sâidî'nin rivayet ettiği şu sahîh hadis vardır: Sahabîler:
"Ey Allah'ın Rasûlü! Bize sana salât getirmemiz emredildi. Ama biz sana nasıl salât getireceğiz?" Diye sordular. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*
"Şöyle deyin: Allah'ım! Muhammed'e, eşlerine ve çocuklarına, İbrahim'e salât ettiğin gibi salât et. İbrahim'in ailesini mübarek kıldığın gibi, Muhammed'i, eşlerini ve çocuklarını, iki cihanda mübarek kıl. Sen hamîd ve mecîdsin!", buyurdu.
8- Nesâî'de, el-Albanî'nin sahhih dediği, Ebu Mes'ûd'un rivayet ettiği şu hadis vardır:
"Şöyle deyin: Allah'ım! Muhamed'e ve onun ailesine, İbrahim'in ailesine salât ettiğin gibi salât et. İbrâhîm'in ailesini mübarek kıldığın gibi, Muhammed'i ve ailesini iki cihanda mübarek kıl. Sen Hamîd ve Mecîd'sin". Selâm bildiğiniz gibidir.
9- Talha b. Abdillah şunu anlattı: biz; "Allah'ın Rasûlü! Sana salât nasıl getirilir?" dedik. O da şu cevabı verdi: *"Şöyle deyin. Allah'ım! İbrahim ve ailesine salât ettiğin gibi, Muhammed ve ailesine salât et. Sen hamîd ve mecîdsin. İbrahim'i ve ailesini mübarek kıldığın gibi, Muhammad'i ve ailesini mübarek kıl"*[87]
10- Yine Nesâî'de, el-Albânî'nin sahih dediği, Ebû Saîd el-Hudrî'nin rivayet ettiği şu hadis vardır:
"Şöyle deyin: Allah'ım! İbrahim'e salât ettiğin gibi, kulun ve elçin Muhammed'e salât et. İbrahim'i mübarek kıldığın gibi, Muhammed'i ve ailesini mübarek kıl".

---

[85] Ebû Dâvûd. Sahih hadistir.
[86] Ebû Dâvûd. Sahîh hadistir.
[87] Nesâî. Hadis sahihtir.

11- İbn Kesîr, Tefsir'inde şöyle demiştir: Ebû Hatîm, Ka'b b. Ucre'den şunu rivayet etti:
"Allah ve melekleri, Peygamber'e salât etmektedir. Ey inananlar! Siz de ona salât edin; içtenlikle selâm edin" (Ahzâb, 33/56) mealindeki âyet inince: Allah'ın Rasûlü! Sana nasıl selâm verileceğini öğrendik. Sana salât nasıldır? dedik. Cevabı şu oldu: *"Şöyle deyin: Allah'ım! İbrahim'e ve ailesine salât ettiğin gibi, Muhammed'e ve ailesine salât et. Sen hamîd ve mecîdsin. İbrahim'i ve ailesini mübarek kıldığın gibi Muhammed ve ailesini mübarek kıl. Sen hamîd ve mecîdsin"*[88]
Âlimler kitaplarında, Peygamber'e salât'ın pek çok şeklini zikretmişlerdir. Biz bu kadarıyla yetindik.

PEYGAMBERİMİZ *sallallahu aleyhi ve sellem* İLE İLGİLİ, SAKINILMASI GEREKEN ŞEYLER

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Adına Yalan Söylemenin Günahı:

Yalancılık, kötülenen ve nefret edilen bir şeydir. Allah ve Rasûlü ondan nefret etmektedir. Hiçbir mümin ondan hoşlanmaz. Yüce Allah şöyle buyurdu.
"Sonra gönülden lânetle dua edelim de, Allah'ın lânetini yalancıların üstüne atalım" (Âl-imrân, 3/61).
Yalan, sahibini sapıklığa götürür. Sapıklık da, yalancıyı cehenneme götüren sebeplerdendir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Yalan, sapıklığa götürür. Sapıklık ise cehenneme götürür. Kişi, yalan söyleye söyleye sonunda Allah katında yalancı olarak yazılır."[89]
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* yalandan sakındırmak için şöyle demiştir:
"Başkalarını güldürmek için yalan söyleyen kimseye yazıklar olsun, yazıklar olsun, yazıklar olsun!"
İnsanları güldürmek için şakayla yalan söyleyen kimseyi, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* haram işlemiş kabul ediyor ve ona yazıklar olsun diyor.
İnsanların aleyhinde ve lehinde yalan söylemenin sonu böyle olursa, kasten Peygamber adına yalan söyleyenin hali nasıl olur acaba? Onun kalacağı yerin cehennemin dibi olduğunda şüphe yoktur. Çünkü Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* adına yalan söylemek insanlardan birinin adına yalan söylemek gibi değildir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* kendi arzu ve heveslerine göre konuşmaz. Ancak Rabbi ona Cebrail vasıtasıyla vahiy göndererek öğretir veya kalbine ilka eder. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in söylediği söz ve hadisler, Allah'ın kendisine vahyettikleridir. Bu konuda onun adına yalan söylemek cehenneme girmeyi gerektirir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bunu ümmetine şöyle açıkladı:
"Kim benim adıma bilerek yalan söylerse, cehennemdeki yerine hazırlansın"[90]
"Benim adıma yalan söylemeyin. Benim adıma yalan söylemek (bunu yapanı) cehenneme sokar"[91]
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* adına yalan söyleyen herkes, bu ağır tehditle karış karşıyadır. Bununla ilgisi olan, razı olan veya rivayet eden de böyledir.
Ebû Katâde'nin *radıyallahu anh* rivayet ettiği hasen hadiste Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
"Benden çok hadis rivayet etmekten kaçının. Her kim benim ağzımdan bir şey söylemek isterse hak veya doğru söylesin. Kim benim söylemediğim bir sözü kasten uydurup bana isnat ederse cehennemdeki yerine yerleşsin"[92]
Bundan dolayı Enes b. Mâlik, Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadis rivayet ettikten sonra, söylediğinin mana ile aktarılmış olduğuna dikkat çekmek için "Ev kema kâle Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* = Veya Rasulullah'ın dediği gibi" derdi. Çünkü Lafız (metin) başka bir lâfız olabilirdi. Bu, aynı zamanda, Peygamber'in *sallallahu aleyhi ve sellem* söylediğine ilâve etme veya ondan eksiltme yapılmasından korkulduğu içindi.
Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* hadisi konusunda gösterilen bu dikkatten dolayı onları tebrik etmek gerekir.
Selefin Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* hadisleri konusunda gösterdikleri duyarlılık hakkında şöyle bir rivayet vardır: Abdurrahman b. Ebî Leylâ şöye anlattı: Zeyd b. Erkam'a şöyle dedik: Biz Rasûlullah'tan hadis rivayet etik. O da şöyle dedi: Biz artık yaşlandık ve unuttuk. Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* hadis rivayet etmek çok ciddi bir şeydir".
eş-Şa'bî şöyle anlattı: İbn Ömer'le bir yıl birlikte oturdum. Rasûlullah'tan *sallallahu aleyhi ve sellem* bir şey rivayet ettiğini duymadım. Bu, ondan naklederken ilâvede bulunmaktan ve eksiltmekten korktuğu içindi. Bu insanların yanındaki mûtad toplantılarda da böyleydi. İlim meclislerinde, âlimlerin öğrettiği hadislerin onun namına tebliğ edilip duyurulması gerekir. Çünkü Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* böyle yapılmasını emretti:

---

88 Hadis sahihtir.
89 Muttefekun aleyh.
90 İbn Mâce. Hadis sahihtir.
91 İbn Mâce. Hadis sahihtir.
92 İbn Mâce.

“Bir ayet bile olsa, onu benden başkalarına ulaştırın.”[93]
“Âlimler, peygamberlerin mirasçılarıdır. Peygamberler miras olarak ne altın, ne de gümüş bırakırlar. Kim, peygamberlerin mirası olan ilmi elde ederse, tam bir nasip almış olur”.
Buhârî’nin Sahîh’inde geçen bir hadiste Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Benim adıma yalan söylemeyin. Benim adıma yaan söyleyen kimse mutlaka cehenneme girecektir.”
Muslim’de de şöyle denilmektedir:
“Benim adıma yalan söyleyen cehenneme girer”. Burada yalan, bir şeyi, ister kasıtla, ister hata ile olduğunun zıddına haber vermektir. Hata yapan, ittifakla günahkâr değildir. Fakat Peygamber’den *sallallahu aleyhi ve sellem* çok hadis rivayet etmek, farkına varmadan, rivayet eden kimseyi hataya düşürebilir. Hata sebebiyle günahkar olmasa bile, çok hadis rivayet etmesi sebebiyle günahkâr olabilir. Zira çok hadis rivayet etmekte hata ihtimali vardır. Güvenilir ravî hata yaparak hadis rivayet ettiğinde, yanlış olduğu bilinmeden hadis ondan alınır. Naklinden emin olduğu için, devamlı onunla amel edilir ve Peygamber’in *sallallahu aleyhi ve sellem* söylemediği şeyle amel edilmesine sebep olur. Çok hata yapmaktan korkan kimse, kasıtlı olarak çok yaptığında, onun günaha girmeyeceğinden emin olunmaz. Bundan dolayı, ez-Zubeyr’e: Falanca ve falanca gibi, Rasûlullah’tan hadis rivayet ettiğini duymuyorum? diye sorulduğunda, o şeyle cevap vermişti: Ben ondan ayrılmadım, ama şöyle dediğini duydum: *“Benim adıma yalan söyleyen, cehennemdeki yerine hazırlansın”*[94]
Ebû İsâ et-Tirmizî şöyle dedi: Abdullah b. Abdirrahmân’a (Ebu Muhammed ed-Dârimî) Peygamber’in *sallallahu aleyhi ve sellem*: *“Yalan olduğunu bilerek, benim adıma bir hadis rivayet eden kimse, yalancılardan birisidir”* hadisini sordum ve ona şöyle dedim: İsnadının yanlış olduğunu bilerek, bir hadisi rivayet eden kimse, kendisinin, Peygamberin bu hadisinin hükmüne girmesinden korkar mı? Yahut insanlar bir mürsel hadis rivayet ettiğinde ve onlardan birisi onu isnat ettiğinde yahut isnadını kalbettiği zaman bu hadsin hükmüne girmiş olur mu? O da şöyle cevap verdi: Hayır. Bunların anlamı şu hadistir: *“Kişi, aslı olup olmadığını bilmeden bir hadis rivayet ettiğinde onu uydurmuş demektir”.* Asıl ben onun, bu hadisin hükmüne girmesinden korkarım.

Peygamberimize Sövmek Veya Onunla Alay Etmek:

Müslüman, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’e sövmenin apaçık bir küfür olduğundan şüphe etmez. Her müslüman ona karşı yapılan bu küstahlığa dayanamayıp üzülür ve ağlar.
Ona sövülmesi veya onunla alay edilmesi, lâneti, ayıplanmayı, ebediyyen cehennemde kalmayı, Allah’ın gazabını İslam ve iman dairesinden çıkmayı gerektiren, kuşkusuz ve açık bir küfürdür.
Nasıl olmasın? Allah’ın kitabı bunu şöyle açıklamaktadır:
“De ki: Allah ile, O’nun âyetleriyle ve O’nun Elçisi ile mi alay ediyorsunuz? Hiç özür dilemeyin, siz inandıktan sonra küfr ettiniz” (Tevbe, 9/65-66).
Bu âyet, Tebuk savaşındaki bazı münafıklar hakkında indi. Onlar Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* ve ashabı hakkında şöyle diyorlardı: “Biz, bunlar gibi karınları büyük, dilleri çok yalan söyleyen ve savaşta da çok korkak olan kimseler görmedik”. Bu, alay etmek ve o savaşta müminlerin hızını kesmek içindi. Yüce Allah, Peygamber’le, getirdikleriyle alay edenlerin ve ona sövenlerin kâfirliklerine hükmeden aralarında, Kıyamete kadar okunacak bir Kur’ân âyeti indirdi. Nesâî’nin Sunen’inde, el-Albânî’nin de sahih dediği şöyle bir hadis vardır: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*, kendisine söven ve hakaret eden bir kadının öldürülmesini söylemiştir. Bu sadece onun davranışının, Alah’a, Peygamberi’ne *sallallahu aleyhi ve sellem* ve bütün müminlere göre ağır bir şey olduğu içindi. Allah’ın kemal (mükemmellik) sıfatı vardır. O’nun kitabı kendi sözlerinden meydana gelmiştir. O da Allah’ın kemal sıfatlarındandır. Onun Rasûlü yaratılmışların en mükemmeli, efendisi, peygamberlerin sonuncusu ve âlemlerin Rabbinin dostudur. Kelâmını (Kur’ân’ı) ulaştırmak için Allah onu seçti. Bu da onun yüce Rabbi katındaki mevki ve derecesi sebebiyledir.
Allah, kitabı, elçisi veya dinindeki bir şeyle alay eden kimsenin kâfir ve münafık olduğu açıktır. O, âlemlerin Rabbinin düşmanıdır ve onun güvenilir elçisini inkar etmiş demektir.
Nakledildiğine göre, birçok ilim adamı, Rasûlullah’a sövme veya onu ayıplamadan dolayı kişinin kâfir olacağında ve öldürülmesi gerektiğinde ittifak etmişlerdir.
İmam Ebû Bekr el-Munzir şöyle demiştir: “Âlimlerin çoğu, Peygamber’e *sallallahu aleyhi ve sellem* sövmenin haddi katldir (öldürülerek cezalandırılmasıdır). demişlerdir. Malik, el-Leys, Ahmed, İshak ve Şafiî bu görüştedir.”
Şüphe yok ki Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’e sövmek, onunla alay etmek, onu ayıplamak veya küçümsemek küfürdür, bunu yapanın kanı ve malı helâldir.
Kadı Iyâd şöyle demiştir: “Ümmet, müslümanlardan onu ayıplayanın ve onu sövenin öldürülmesinde ittifak etmiştir”.
Mâlikîlerin imamlarından Muhammed b. Sahnun da şunları söyledi: “Âlimler Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’e söven ve onu ayıplayan kâfir olur, bunları yapana Allah azap edecektir demişlerdir. İmamlar onun

---

93 Buhârî.
94 Buhârî.

öldürülmesine hükmetmişlerdir. Ayrıca onun kâfir olduğundan ve ona azap edileceğinden şüphe eden de kafir olur, demişlerdir.
Şeyhu'l-İslam İbn Teymiyye de şöyle demiştir: "Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e söven, müslüman da olsa, kâfir olur ve itirazsız öldürülür. Bu, dört imam ve başkalarının görüşüdür".
Bazı ilim adamları, böyle bir kimsenin tövbe etmesi istenmez, utanç verici ve güldürücü bir şekilde resminin yapılması gibi, hakaret ister sözle ister fiille olsun, o kimse öldürülür" demişlerdir.
Hür müslümanın Peygamber'ini *sallallahu aleyhi ve sellem* koruması gerekir. Böyle bir durumda eli kolu bağlı olarak duramaz. Bu konudaki emir ciddi ve önemlidir.

Peygamber'in Doğumunun Kutlanması:

Günümüzde yabancılara özenti duyularak Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in doğumu kutlanmaya başlanmıştır. Cahil müslümanlar veya sapık bazı kişiler, Peygamberimiz Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'in doğumu sebebiyle her yıl Rebiulevvel ayında kutlama törenleri düzenliyorlar. Bazıları bu törenleri camilerde, bazıları da evlerde ve bunun için hazırlanmış özel yerlerde düzenliyorlar. Bu törene halktan birçok insan geliyor ve bunu Hıristiyanların İsa için uydurdukları törene benzeterek yapıyorlar. Şüphe yok ki yüce Allah, Peygamber'i Muhammed'i, hidayet ve hak dinle yani faydalı ilim ve salih amelle gönderdi. Ona ve ümmetine dini; yine onlara nimeti tamamlamadan ruhunu almadı. Nitekim yüce Allah bunu şu ayette bildirmiştir:
"Bu gün sizin için dininizi olgunlaştırdım, size nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm'ı beğendim" (Mâide, 5/3).
Yüce Allah bu ayette, dinin olgunlaştığını ve nimetin tamamlandığını açıkladı. Birisi, bunun meşru olduğunu, insanların ona önem vermeleri ve onunla amel etmeleri gerektiğini iddia ederse, onun bu sözü şu anlama gelir: Din tamamlanmış değildir ve ilaveye ihtiyacı vardır. Kuşkusuz bu, aslı olmayan bir şey, hatta yüce Allah'a karşı en büyük iftiradır ve bu âyete karşı çıkmaktır. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in doğum gününü kutlamak meşru olsaydı, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bunu ümmetine kendisi açıklardı. Çünkü ümmetine en iyi öğüt verici insan odur. Ondan sonra, hakkında sustuğu şeyleri insanlara açıklayacak başka bir peygamber yoktur. Çünkü o peygamberlerin sonuncusudur. O, sevilmesi, dinine uyulması kendisine salât ve selâm getirilmesi, kitap ve sünnette açıklanan diğer hakları gibi, kendisi için gerekli hakkı açıkladı. Ümmetine doğum gününün kutlanmasının meşru bir şey olduğunu söylemedi ve bunu hayatı boyunca yapmadı. Sonra onun en sevdiği kimseler ve onunla ilgili hakları en iyi bilen kimseler olan sahabe, Hulefa-i Râşidîn ve tâbiîler bu günü kutlamadılar.
Sanki bunların hepsi onun hakkını bilmiyorlardı veya bu konuda ihmalkârlık yaptılar da; sonrakiler geldiler bu eksikliği açıklayıp bu hakkı tamamladılar. Hayır, vallahi, sahabenin ve onlara iyi bir şekilde uyanların durumunu bilen akıllı birisi bunu asla söyleyemez.
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in doğum gününü kutlamanın Rasûlullah'ın sağlığında, sahabe ve onlara tabi olanların döneminde mevcut olmadığı öğrenildiğinde, bunun, yapılması, kabul edilmesi ve davet edilmesi caiz olmayan, dine sonradan ilave edilen bir bidat olduğu öğrenilmiş olur. Bunun, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bir Cuma hutbesinde söylediği: *"Sözün en hayırlısı, Allah'ın sözüdür, yolun en iyisi Muhammed'in yoludur. İşlerin en kötüsü, sonradan çıkarılanlarıdır ve her bidat (sonradan çıkarılan) sapıklıktır"* sözünden dolayı inkâr edilmesi ve sakındırılması gerekir.
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
"Benim sünnetimden ve benden sonra, doğru yolda olan Hulefa-i Râşidin'in sünnetinden ayrılmayın. Onlara dişlerinizle ısırıyormuş gibi sarılın. Sonradan ortaya çıkarılan her iş, bidattir. Her bidat, sapıklıktır", "Kim bizim bu dinimizde bulunmayan bir şey ortaya çıkarırsa, o merduttur (geri çevrilmiştir)", "Kim bu dinimize uygun olmayan bir amel yaparsa, o ameli merduttur, kabul olunmaz".
Allah ve Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* tarafından emredilmeyen bir şey yapanın yaptığı şey, Allah'ın dinine açıkça aykırı davranmasından savrulmuş toz gibi boşa gider. Yüce Allah dinine kefildir ve onu koruyacaktır:
"O zikri (Kur'ân'ı) biz indirdik ve onun koruyucusu elbette biziz" (Hicr, 15/9).
Uydurdukları bu dini onlara kim getirdi? Keyifleri mi? Şeytan mı? Yoksa Allah'ın dininden başka, onlara din getiren, helâl ve haram diye hükümler koyan başka ortak ve ilahları mı var?
Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Yoksa onların, kendilerine, Allah'ın izin vermediği dini koyan ortakları mı var?" (Şûrâ, 42/21),
Yüce Allah bu âyeti şöyle bitirir: *"Zalimler için acı bir azap vardır"*. Bunlar, zalimlerdir, kendilerine zulmedenlerdir, dinlerine zulmedenlerdir, onlardan sonra gelen müslüman kardeşlerine zulmedenlerdir. Yüce Allah zulmü kendine ve kullarına haram kıldı. İnsanlara, Allah'ın izin vermediği ibadeti getirmek suretiyle insanın Rabbine zulmetmesinden daha şiddetlisi ve daha çirkini var mıdır? Bunlar, onun şiddetli ve acıklı azabından sakınmalıdırlar. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bu ümmeti, gecesi gündüzü gibi aydın olan, ancak helâk olanın ondan sapacağı bir din üzerinde bıraktı. O, vefatından önce bu ümmete, sarıldıkları takdirde

asla sapıtmayacakları Allah'ın kitabını ve kendi sünnetini bıraktığını söyledi. Kim dine onda olmayan bir şeyi ilave etmek isterse, din böyle bir şeyden uzaktır: Yaptığı ilave ona iade edilir. Ama ecir verilerek değil, o bidatı sebebiyle günahkâr olarak. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Ben sizi, gecesi gündüzü gibi aydın olan (gayet açık) bir din üzerinde bıraktım. Benden sonra ancak helâk olanlar, ondan sapar"[95]
Ebû Zer *radıyallahu anh* şöyle dedi: "Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* vefat etti ama gökte bir kuş kanatlarını çırpsın da bize onunla ilgili bilgi vermiş olmasın bu mümkün değildir."
el-Abbâs da şöyle der: "Vallahi, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* açık bir yol bırakmadan, helâlı helâl, haramı da haram yapmadan, nikâhı, talağı öğretmeden, savaşmadan ve barış yapmadan ölmedi."
Allah'ın kitabını sayfa sayfa, satır satır karıştırırsak, onda, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in doğumunun kutlanması gerektiğine delalet eden tek bir âyet bulamayız. Aynı şekilde sünnette de, buna delâlet eden, kaynak olacak hiçbir hadis ve sahih rivayet yoktur. Bu insanlar, dine sonradan sokulmuş bu kutlamayı nereden getirdiler?
Kitapta ve sünnette aslı olmayan olayların çok vuku bulması, Allah'ın ve Rasûlü'nün emirleriyle çok meşgul olunmamasındandır. Aynı şekilde yasaklardan uzak durmamak sebebiyledir. Birisi dinle ilgili bir şey yapmak istediğinde, ehl-i sünnet ve'l-cemaattan olan âlimlere Allah'ın o konuda ne emrettiğini sorsa, ona sarılsa, uysa, razı olsa, hakkında yasak bulunandan vaz geçse, bütün ameller, kitap ve sünnete göre olur.
Fakat asıl bela ve felâket, amel edenin, kendi görüş ve keyfine göre amel etmesi ve onların Allah'ın emrettiğine aykırı olmasıdır.
Allah'ın ve Rasulü'nün emrine uyan ve böyle davranan dünya ve ahirette kurtuluşa erer. Buna aykırı davranan, canının istediğini yapan, Yahudi, Hıristiyan ve diğer din düşmanlarının planlarını takip eden, çok soru sormaları, peygamberlerine karşı çıkmaları, onlara uymamaları, peygamberlerine itaat etmeleri ve dinlerinde bidat çıkarmaları sebebiyle helâk olan Yahudi ve Hıristiyanların, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in sakındırdığı hallerine düşer.
Biz onlarla yan yana olabilir miyiz? Batılda ve sapıklıkta olduklarına göre, onları örnek alabilir miyiz? Hayır vallahi? Bu uygun değildir. Yapılması gereken, zafer kazanmaları ve üstün gelmeleri ancak kendisine uymakla gerçekleşen İslâm dinine sarılmak ve onda bidat çıkarmayı terketmektir.
Dine aykırı olan gün ve törenler, müslümanlara yakışmaz.
"Kişinin, kendisini ilgilendirmeyeni terketmesi, müslümanlığının güzelliğindendir"[96]
Müslüman, şüpheli şeylerden uzak durur. Şüphelilerden sakınan, dinini ve namusunu korumuş olur.
Allah'ın Kitabında ve Peygamber'inin sünnetinde olmayan şey bizi ilgilendirmez, hatta biz ona ne bakarız, ne de onu aklımızdan geçiririz. Kim onu yapmak isterse önce, bunu âlimlere sorması gerekir ki dini hakkında bilgi sahibi olsun. Yüce Allah şöyle buyurdu.
"Bilmiyorsanız zikir ehline (bilenlere) sorun" (Nahl, 16/43).
Burada bir soru:
Bu mevlitte neler oluyor?
Dine aykırı bidat olmalarıyla birlikte bu kutlamaların çoğunda, başka birtakım kötülüklerin bulunmasıda eksik değildir. Meselâ:
1- Kadın erkek bir arada bulunmak: Bu, iki cins arasında haram olan şeylere sebep olabilir. Hata bunlar, çoğunlukla, sonradan ortaya çıkarılan ve kötü olan o günlerde meydana gelir. Emrine aykırı davrandıkları, kadın erkek bir arada bulundukları halde bunlar, nasıl Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'i sevdiklerini iddia ederler? Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* mahremi olmayan kadınların yanına girilmesini menetmiş, hatta kayın birader hakkında: *"Kayın birader ölümdür"* demiştir.
Bu kutlamalarda, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in emrine aykırı olan her şeyi sergilerlerken onu sevdiklerini ve onun doğumunu kutladıklarını nasıl iddia ediyorlar?
Onların ölüm gelmeden önce, bu hurafe ve uydurma şeylerden dolayı tövbe etmeleri gerekir. Daha sonra ah vah demeleri yarar sağlamaz.
2- Bu tür mevlit ve uydurma törenlerde kurbanlar kesilmesi. Allah'tan başkasına kurban kesmenin şirk olduğunda şüphe yoktur. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Allah'tan başkası adına kurban kesene Allah lânet etsin"[97]
Lanet, Allah'ın rahmetinden uzaklaştırmak demektir. Yüce Allah, kurbanının kendisi için olmasını emretti:
"De ki: Benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hep alemlerin Rabbi Allah içindir. Onun ortağı yoktur. Bana böyle emrolundu ve ben müslümanların ilkiyim" (En'âm, 6/162-163).
Yüce Allah şöyle buyuruyor:
"Rabbin için namaz kıl ve kurban kes" (Kevser, 108/2).

---

95 Tirmizî, Ebû Dâvûd, Hâkim.
96 Tirmizî, Hasen hadistir.
97 Muslim.

Türbe, kabir vb. yerlerde Allah'tan başkası adına kurban kesmek en büyük şirktir. Bunu yapan, yukardaki hadise göre lânetlidir. Bu kurbanlar üzerlerine Allah'ın adı anılsa bile, leş hükmündedir. Çünkü onlar Allah için değildir.
3- Def ve davul çalınması, şarkılar söylenmesi: Yüce Allah müstehcen olsa da olmasa da, çalgı aletlerini ve beraberinde şarkı söylenmesini haram kılmıştır:
"İnsanlardan kimi var ki, bilgisizce (insanları) Allah'ın yolundan saptırmak ve onunla alay etmek için eğlence (türünden, boş) sözleri satın alır. İşte onlara küçük düşürücü bir azap vardır" (Lokman, 31/6).
Abdullah b. Mes'ûd, hayette geçen "eğlence sözleri" hakkında yemin ettikten sonra şöyle dedi: "Bu, şarkı söylemektir". Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*: *"Bir zaman gelecek, ümmetimden bazı topluluklar türeyecek, Bunlar zina yapmayı, ipekli elbiseler giymeyi, şarap içmeyi, çalgı aletleriyle eğlenmeyi helal sayacaklar"* buyurmuştur.[98]
Vallahi, bu üzüntü veren ve can sıkan bir mesele. Çünkü onların davranışları, sözlerine uymuyor. Aksine davranışları sözlerini yalanlıyor. Biz Allah'ın Rasûlü'nü seviyoruz ve onun doğumunu kutluyoruz, diyorlar. Aynı zamanda, ona isyan edip itaat etmiyorlar, onun yasakladığını yapıyorlar ve emrettiğinden uzak duruyorlar. Bu ne biçim sevgi? Bu bidatçilerin iddia etiği onun yolundan gitme nasıl bir şey?
4- Alkol ve başka haram kılınan içeceklerin içilmesi.
Yüce Allah onları bundan sakındırdı:
"Ey İnananlar! Şarap, kumar, dikili taşlar (putlar, üzerine yazılmış) şans okları (çekmek ve bunlara göre hareket etmek), şeytan işi birer pisliktir. Bunlardan kaçının ki felâha eresiniz. Şeytan, şarap ve kumar (yolu) ile aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak istiyor. artık (bunlardan) vazgeçtiniz değil mi?" (Mâide, 5/90-91).
Allah Teala, bu âyetleri, Allah'a itaatı ve Rasulüne itaatı bildiren âyetle bitirdi. Çünkü onlara itatta kurtuluş ve başarı; onlara isyanda, kaybetme ve mahrum kalma vardır. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Allah'a itaat edin Rasûl'e itaat edin. Kötü şeylerden sakının. Eğer (Gösterdiğimiz yoldan) dönerseniz, bilin ki elçimize düşen açıkça duyurmaktır" (Mâide, 5/92).
5- Peygamber'in doğumunu kutlayan kimseler Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in mevlit töreninde bulunduğuna inanırlar. Bundan dolayı onun için selâm vererek ve merhaba diyerek ayağa kalkarlar. Bu, en büyük batıl ve en çirkin cahilliktir. Çünkü Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* kıyamet gününden önce kabrinden çıkmayacak, hiçbir kimseyle irtibat kurmayacak, onların toplantısında bulunmayacaktır. O, kabrinde kalacak, Ruhu, Rabbinin yanında en yüksek cennette olarak, kıyamet gününe kadar çıkmayacaktır. Nitekim yüce Allah şöyle buyurmuştur:
"Sonra siz, bunun ardından öleceksiniz. Sonra siz kıyamet günü mutlaka diriltileceksiniz" (Müminûn, 23/15-16).
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Kıyamet günü kabri ilk yarılacak olan benim. İlk şefaat edecek ve şefaatı ilk kabul edilecek benim"[99]
Allah Teâla, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* hakkında şöyle buyuruyor:
"Sen de öleceksin, onlar da ölecekler" (Zumer, 39/30).
O insanların, yüce Allah'ın ve Peygamberinin sözü hakkında akılları nerede?
6- Bu mevlitlerde, Peygamber'e dua etme türünde söylenenler, onun hakkında ve evliya hakkındaki aşırı ifadeler. Bu, amelleri boşa gideren ve cehenneme sokan en büyük şirktir. Bu mevlitlerde, Peygamber'e dua etme, ondan yardım isteme, medet dileme, onun gaybi bildiğine inanma, Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* veya evliya kimselerin doğumunu kutlarken birçok kimsenin yaptığı küfürle ilgili benzeri şeyler vardır.
Allah Teâla, kendisinden başkasına dua edilmesini haram kılmıştır. Çünkü dua, onun haklarından birisidir. O, ancak Allah'a yapılır. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Mescidler, Allah'a mahsustur. Allah ile beraber bir başkasına dua etmeyin" (Cin, 72/18),
"Allah'tan başka yalvardıklarınız da sizler gibi kullardır, (onların dua edilmeye layık olduğu hakkındaki iddianızda) doğru iseniz, çağırın onları da size cevap versinler" (A'raf, 7/194)
Ölülerin başkalarının duasını duyduklarına dair bütün iddiaları iptal eden bu ayet, akıl ve anlayış sahiplerinedir. Bu ayet, ölünün duymadığı, onun fayda ve zarar vermediği konusunuında kesindir. Yüce Allah şöyle buyurdu:
"O'ndan başka yalvardıklarınız ise bir çekirdek zarına bile sahip değillerdir. Eğer onları çağırsanız sizin çağırmanızı işitmezler, işitseler bile size cevap veremezler. Kıyamet günü de, sizin (onları Allah'a) ortak koşmanızı inkâr ederler. Hiç kimse sana, her şeyi bilen (Allah) gibi gerçekleri haber veremez" (Fâtır, 35/13-14).
Fayda sağlamak, zararı gidermek ve başka şey için Allah'tan başkasına dua ederse, dinden çıkarak en büyük bir şekilde Allah'a şirk koşmuş olur. Ancak Allah'a dua edilir. Çünkü zararı defetmek ve kullarına nimet vermek onun elindedir. Allah'tan başkasının bunlara gücü yetmez.
Yüce Allah şöyle buyurdu:

---
98 Buhвro.
99 Muslim.

“Allah’ı bırakıp da kıyamet gününe kadar kendisine cevap veremeyecek şeylere yalvarandan daha sapık kim olabilir? Oysa onlar, bunların yalvardıklarından habersizdirler. İnsanlar (yüce divana) toplandıkları gün, (o dua ettikleri) onlara düşman olurlar ve onların, kendilerine tapmalarını tanımazlar” (Ahkâf, 46/5-6).
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* İbn Abbas’a *radıyallahu anh* şöyle dedi:
“İstediğinde, Allah’tan iste, Yardım istediğinde, Allah’tan yardım iste”[100]
İnsan, sadece Rabbinden ister ve sadece ondan yardım diler. Çünkü fayda ve zarar verebilecek O’dur. Her şeyin hazinesi onun elindedir. Bundan dolayı yüce Allah şöyle buyurdu:
“Rabbiniz buyurdu ki: Bana dua edin, duanızı kabul edeyim. Bana kulluk etmeye tenezzül etmeyenler, aşağılık olarak cehenneme gireceklerdir” (Mumin, 40/60)
“De ki: O’ndan başka (tanrı olduğunu) sandığınız şeylere yalvarın, onlar ne sizden sıkıntıyı kaldırabilirler ne de (onu) başka biryana çevirebilirler” (İsrâ 17/56)
O ölüler fayda ve zarar verme göcüne sahip olsalardı, kendilerine fayda verirler, ölmezler, kendilerinden ölümü uzaklaştırırlar ve bir zarara uğramazlardı. Başkalarına nasıl fayda veya zararları olsun ki? Akıllarını, insan ve cin şeytanlarının oyuncak yaptığı ucuz bir mal yapan o insanlara şaşmak gerekir. Hatta onlar dosdoğru yoldan saptılar, kulların rabbine tapmak yerine kullara taptılar. Fayda ve zarar vermeyen kabir ve türbelere ibadete yöneldiler. bunlar sadece birer toprak yığınıdır. Allah o ölülerden birisini diriltse, o da kadın erkek, tek tek ve gruplar halinde kabrinin etrafında tur attıklarını kendinden bereket ve medet umduklarını, kendisine yaklaşmak için kurban kestiklerini görseydi, Allah, ona ancak, onları Allah’a ibadete davet etme imkânı verir, onlara, kendisinin fayda ve zarar vermeyen, daha önce de sadece kendisine fayda verebildiğini söylerdi. Onları bu durumda görünce, onlarla alay eder ve yaptıklarından dolayı Allah’a, bu konuda kendisinin sorumlu olmadağını bildirirdi.
Allah onlara değişik nimetler lütfetti, akıl, kulak ve göz verdi. Buna rağmen onlar, hayvanlar gibidir, hatta daha sapık bir yoldadırlar. Batılı biliyorlar, ondan çekinmiyorlar, hakkı biliyorlar, ona tâbi olmuyorlar. Rableri onlara şöyle dedi:
“Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım” (Zâriyat, 56).
Peygamber’in *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle dediği sâbittir:
“Allah’ın yaratıklarından bir şeyi Allah’a denk tutarak ve ona dua ederek ölen kimse Cehenneme girer”[101]
“Allah’a, ona hiçbir şeyi ortak koşmadan kavuşan cennete girer. O’na bir şeyi ortak koşarak kavuşan kimse de cehenneme girer”[102]
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* kendisinin yüceltilmesini de yasaklamıştır:
“Acemlerin birbirlerini yücelttikleri gibi beni yüceltmeyin”[103]
Yine Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Allah Yahudi ve Hıristiyanlara lânet etsin! Çünkü onlar Peygamberlerinin kabirlerini mescit haline getirdiler”[104]
Âişe *radıyallahu anh* şöyle demiştir:
“O (Peygamber), onların yaptıklarından sakındırmaktadır. Böyle olmasaydı, kendi kabrini gösterirdi. Ancak kabrinin mescid haline getirilmesinden korkuyordu”. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Haberiniz olsun! Sizden öncekiler arasında, Peygamberlerinin ve salihlerinin (iyi kişilerinin) kabirlerini mescit haline getirenler vardı. Kabirleri mescit haline getirmeyin. Ben sizi bundan menediyorum”[105]
“Kabirlerin üzerine oturmayın ve onlara doğru namaz kılmayın” [106]
İbn Abbâs’ın *radıyallahu anh* şöyle bir rivayeti vardır: “Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* kabirleri ziyaret eden kadınlara, onların üzerine mescit yapan ve kandil yakanlara lânet etti”[107]
Ummu Seleme *radıyallahu anh* Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’e, Habeşistan’da gördüğü bir kiliseden ve içindeki resimlerden bahsetti. Bunun üzerine Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Onlar, aralarında iyi bir kimse bulunup vefat ettiğinde, kabri üzerine bir mescit yaparlardı, orada bu resimleri yaparlardı. İşte onlar Kıyamet gününde, Allah katında insanların en kötüleridir”[108]
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Kabrimi bayram yerine çevrimeyin”[109]
Mâlik’in Muvatta’ında da Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’in şu sözü vardır:

---

100 Tirmizî.
101 Ahmed, Buhârî.
102 Muslim.
103 Muslim, Ebû Dâvûd, İbn Mâce.
104 Buhârî, Muslim.
105 Muslim.
106 Muslim.
107 Ebы Dвvыd, Tirmizo, bn Mвce, Darimo.
108 Buhârî, Muslim.
109 Ebû Dâvûd.

“Allah’ım! Kabrimi kendisine tapılan bir put yapma, Peygamberlerinin kabirlerini mescitlere çeviren kimselere Allah’ın gazabı artsın”.
“Hıristiyanların Meryem oğlunu aşırı şekilde medhettikleri gibi, sakın sizler de beni övmede aşırı gitmeyin. Ben ancak bir kulum, Onun için bana Allah’ın kulu ve elçisi, deyin”[110]
Peygamberimiz hakkında, ondan yardım isteme, onun duası ve ondan medet istemede aşırı gitmek haramdır. Çünkü o şu anda ölüdür. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
“Sen de öleceksin, onlar da ölecekler” (Zumer, 39/30),
“Senden önce hiçbir insana ebedî yaşama vermedik. Şimdi sen ölürsen (sanki) onlar ebedî mi kalacaklar?”(Enbiya, 21/34).
Bu, Allah’ın Rasûlü hakkında haramsa, başkaları hakkında haydi haydi haramdır. Çünkü onlar fayda ve zarar veremezler. Bu ölülerin kabirlerinin etrafında dolaşmak haramdır. Onların yanında kurban kesmek, onlara yaklaşmak onlardan medet ummak, bereket beklemek, onlara el sürmek ve başka meşru olmayan şeyleri yapmakta haramdır. Bunları yapan herkes yüce Allah’ın şu sözlerinin hükmüne girer:
“Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz, bundan başka herşeyi dilediğine bağışlar” (Nisâ, 4/116),
“Yaptıkları her işin önüne geçmişsiz de onu (etrafa) saçılmış toz zerreleri haline getirmişizdir”,
“Onlar ki dünya hayatında çabaları boşa gitmektedir de zannederler ki gerçekten güzel bir iş yapıyorlar” (Kehf, 18/104).
Çünkü onlar kendisi için yaratıldıkları şeye yani tek ve ortağı olmayan Allah’a ibadeti reddettiler.
İnsanların mevlit gecesini ihya etmek ve Peygamber’in *sallallahu aleyhi ve sellem* hayatını okumak, Allah’ın dinine sonradan sokulmuş kötü bir bidattir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’in mevlidini kutlamak, Allah’ın dinine sonradan sokulmuş kötü bir bidattir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’in bu meclislerde bulunması onların uydurduğu yalan dolanlardan birisidir. Çünkü Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* vefat etmiş, yıkanmış, kefenlenmiş, cenazesine namaz kılınmış ve başkaları gibi defnedilmiştir. O, kıyamet günü, kabrinden ilk diriltilecek olandır.
Şabanın yarısını kutlamak, doğum günü, yirmi bir yaşını doldurmak ve anneler günü ve müslümanların inançlarını bozmak, onları dinlerinden uzaklaştırmak için Allah’ın düşmanlarının uydurduğu başka bidatler, inkarı gereken kötü bidatlardandır. Bunlarla müslümanlar, düşmanların arzularına yem oldular. Onların kalp ve gözleri nerede?

İsrâ ve Mîrâç Gecesi:

İsrâ ve Miraç, Peygamberimiz Muhammed’in *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah’ın düşmanlarını âciz bırakan mûcizelerindendir. Âlimler, İsrâ ve Mîracın ne zaman olduğunda ihtilâf ettiler. Onun, yıl belirtilmeden, 12 Rebiulevel, pazartesi gecesinde olduğu; hicretten bir yıl önce, Rebiulevvel ayında; hicretten on altı ay önce, zilkâde ayında; hicretten üç yıl önce, beş yıl ve altı yıl önce olduğu söylenmiştir.
İmamların üzerinde ittifak ettiği husus, İsra’nın hicretten önce, bisetten (Peygamberlikten) sonra Mekke’de bir defada olduğudur. İsra’nın Rasûlullah’ın hem bedeniyle, hem ruhuyla mı olduğunda, yoksa sadece ruhuyla mı olduğunda ihtilaf ettiler. Âlimlerin çoğunun ittifakı, O’nun, uyanıkken bedeni ve ruhuyla miraca çıktığıdır. Çünkü Kureyş kabileleri bunu, büyük bir bir şey görmüş ve inkar etmişti. Eğer bu bir rüya olsaydı onu inkar etmezlerdi. Çünkü onlar rüyaları inkar etmezlerdi. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
“Eksiklikten uzaktır o (Allah) ki geceleyin kulunu Mescid-i Haram’dan çevresini bereketli kıldığımız (Mescid-i aksa’ya yürüttü. O’na âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye (böyle yaptık). Gerçekten O, işiten görendir” (İsrâ, 17/1).

İsrâ ve Mîraç’ta Neler Oldu?

İsra ve Miraçla ilgili ayetin tefsiri şöyle yapılmıştır:
“Kulunu (Muhammed’i) bir gece Mescid-i Haram’dan (Ya bizzat Mescid-i Haram’dan yahut bütün haremin mescide dahil olması bakımından Ummu Hânî’nin evinden) alıp Mescid-i Aksa’ya (Beyt-i Mukaddes’e) kadar götüren (Allah her türlü kusurdan) münezzehtir (Uzaktır). (O mescid-i Aksa ki) biz onun etrafına (feyz ve) bereket verdik (ve bu gece yolculuğunu) ona (O Peygamber’e) âyetlerimizden (yüce Allah’ın kudret ve azametine delâlet eden nice şeyden) bazısını gösterelim diye (yaptırdık). Şüphesiz ki O, (asıl) O (herşeyi) hakkıyle işiten, (her şeyi) kemaliyle görendir”.
Nitekim yüce Allah âyetleri hakkında şöyle buyurmuştur:
“O, Rabbinin büyük ayetlerinden bazılarını gördü” (Necm, 53/18)
Buhârî Sahih’inde Mirâç hadisini şöyle rivayet etti. Katâde, Enes b. Mâlik’ten o da Malik b. Sa’sa’a’dan şöyle rivayet eti:
Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* kendisinin götürüldüğü geceyi (İsra ve Miracı) onlara şöyle anlattı:

---
[110] Buhârî.

“Ben Hatim’de -Katade *Hicr’de* diye rivayet etmiştir- *yatıyordum. O sırada bana gelen (Cebrail) geldi. Arkadaşına şöyle demeğe başladı*: Üçün arasında, en ortada olan.” Şöyle de demiştir.
“Bana geldi ve (göğsümü) yardı.
Katade’nin şöyle dediğini duydum: “Şuradan buraya kadar yardı.”
Katade şöye dedi: Yanımdayken Carud’a: Bununla neyi kasdediyor? dedim.
O da: Boğaz çukurundan kıl bittiği yere kadar, yani ön mahallidir, dedi.
Yine onun şöyle dediğini duydum: Göğüs başında kıl biten yere kadar olan mahaldir.
“Kalbimi çıkardı. Sonra içi iman ve hikmet dolu bir tas getirildi. Daha sonra katırdan küçük, merkepten büyük beyaz bir hayvan getirildi.
(Carud:
-Ebu Hamze! O, Burak mıdır? dedi. O da:
- Evet. O, adımını gözünün erişebildiği yerin son noktasına atardı, demiştir.)
“Benim onun üzerine bindirildim. Cebrail de benimle birlikte geldi. Nihayet dünya semasına vardı. Cebrail gök kapısını çaldı.
- Kim o? denildi. Cebrail:
- Ben Cebrail’im, dedi.
- Yanındaki kimdir? diye sordu. Cebrail:
- Muhammed diye cevap verdi.
- Ona (göğe çıkmak için) vahiy ve mirac daveti gönderildi mi? diye soruldu.
- Evet, gönderildi, dedi.
- Merhaba gelen zata! bu gelen kişi ne güzel yolcu, denildi. Hemen gök kapısı açıldı. Ben birinci semaya varınca, orada, Âdem’le karışlaştım. Cebrail bana:
- Bu, baban Âdem’dir. Ona selam ver, dedi.
Ben de selam verdim. Âdem selamı aldı. Sonra:
- Merhaba iyi, hayırlı oğul ve salih peygambere, dedi.
Sonra yükselip ikinci semaya geldi. Yine gök kapısının açılmasını istedi.
- Kim o? denildi. Cebrail:
- Ben Cebrail’im, dedi.
- Yanındaki kimdir? denildi. Cebrail:
- Muhammed diye cevap verdi.
- Ona (göğe çıkmak için), vahiy ve mirac daveti gönderildi mi?
- Evet diye cevap verdi.
- Merhaba gelen zata! Bu gelen kişi ne güzel yolcu, denildi ve hemen gök kapısı açıldı.
Ben ikinci semaya varınca orada Yahya ve İsa ile karşılaştım. Yahya ile İsa teyze oğullarıdır. Cebrail:
- Bunlar, Yahya ile İsa’dır. Onlara selam ver. onlara selam verdim. Selamımı aldılar. Sonra:
- Merhaba hayırlı kardeş, salih peygamber! dediler.
Sonra Cebrail yükseldi. Üçüncü semaya geldi. Gök kapısının açılmasını istedi.
- Kim O? denildi. Cebrail:
- Cebrail’im, dedi.
- Peki, yanındaki kimdir? denildi.
- Muhammed diye cevap verdi.
- Ona (göğe çıkmak için), vahiy ve miraç daveti gönderildi mi? denildi.
- Evet, dedi.
- Merhaba gelen zata! Bu gelen kişi ne güzel yolcu! denildi. Hemen gök kapısı açıldı.
Vardığımda Yusuf’la karşılaştım. Cebrail:
- Bu, Yusuf’tur O’na selam ver, dedi. Yusuf’a selam verdim. Selamımı aldı. Sonra:
- Merhaba hayırlı kardeş, salih peygamber! dedi.
Cebrail yükseldi ve dördüncü semaya geldi. Gök kapısının açılmasını istedi.
- Kim o? denildi.
- Ben, Cebrail’im, dedi.
- Yanındaki kimdir? denildi.
- Muhammed diye cevap verdi.
- Ona (göğe çıkmak için vahiy ve miraç daveti) gönderildi mi? denildi. Cebrail:
- Evet, dedi.
- Merhaba gelen zata! Bu gelen kişi ne güzel yolcu! denildi. Hemen gök kapısı açıldı.
Oraya vardığımda İdris’le Aleyhisselam karşılaştım. Cebrail:
- Bu, İdris’tir. Ona selam ver, dedi. İdris’e selam verdim. Selamımı aldıktan sonra:
- Merhaba salih kardeş, salih peygamber! dedi.
- Sonra Cebrail yükseldi. Beşinci semaya geldi. Gök kapısının açılmasını istedi.
- Kim O? denildi. Cebrail:

- Ben Cebrail'im, dedi.
- Yanındaki kimdir? denildi.
- Muhammed diye cevap verdi.
- Ona (göğe çıkmak için vahiy ve mirac daveti) gönderildi mi? denildi.
- Evet diye cevap verdi.
- Merhaba ona! Bu gelen zat ne güzel yolcu! denildi. Hemen gök kapısı açıldı. Oraya vardığımda, Harun'la karşılaştım. Cebrail:
- Bu, Harun'dur. Ona selam ver, dedi. Ben de Harun'a selam verdim. O, selamımı alıp:
- Merhaba salih peygamber, iyi kardeş! dedi.
Sonra Cebrail yükseldi ve altıncı semaya geldi. Gök kapısının açılmasını istedi.
- Kim O? denildi.
- Ben Cebrail'im, dedi.
Yanındaki kim? denildi.
- Muhammed diye cevap verdi.
- Ona (göğe çıkmak için vahiy ve mirac daveti) göndelidi mi? denildi.
- Evet, dedi.
- Merhaba ona! Bu gelen zat ne güzel yolcu! denildi.
Oraya vardığımda Mûsâ ile Aleyhisselam karşılaştım.
- Bu, Mûsâ'dır. Ona selam ver, dedi. Mûsâ'ya selam verdim. O, selamımı alıp:
- Merhaba salih peygamber, salih kardeş! dedi.
Ben Mûsâ'yı bırakıp geçince, ağlamaya başladı. Mûsâ'ya:
- Niye ağlıyorsun? denildi. O da:
- Benden sonra bir genç, peygamber olarak gönderildi. Onun ümetinden cennete girenler benim ümmetimden girenlerden çoktur da ona ağlıyorum, dedi.
Sonra Cebrail yükseldi ve yedinci semaya geldi. Gök kapısını çaldı.
- Kim O? denildi. Cebrail:
- Ben, Cebrail'im, dedi.
-Yanında kim var? denildi.
- Muhammed, dedi.
- Ona (göğe çıkmak için vahiy ve miraç daveti) gönderildi mi? denildi.
- Evet diye cevap verdi.
- Merhaba ona! Bu gelen zat ne güzel yolcu! denildi. Hemen gök kapısı açıldı.
Yedinci gökte, İbrahim'le Aleyhisselam karşılaştım. Cebrail:
- Bu, İbrahim'dir. Ona selam ver, dedi. Ona selam verdim. Selamımı aldıktan sonra:
- Merhaba hayırlı oğul ve salih peygamber! dedi.
Daha sonra Sidretul-Munteha'ya götürüldüm. Sidr ağacının meyveleri (Yemen'in) Hacer (kasabası) testilerine benzemekteydi. (Onlar kadar büyüktü). Yaprakları da fillerin kulakları gibidir. Cebrail:
- İşte, bu Sidretul-Munteha'dır, dedi.
Bu ağacın aslından dört nehir kaynıyordu. İki nehir zahir, iki nehir batındı. Ben:
- Cebrail! Bu ikisi nedir? dedim. O da şu cevabı verdi:
- Batınî nehirler, cennette iki nehirdir, zahiri olan nehirler Nil'le Fırat nehirleridir, dedi.
Daha sonra, bana Beyt-i Ma'mur gösterildi.
"Bana biri şarap, diğeri süt dolu iki kap getirdiler. Ben süt dolu olanı aldım. Bunun üzerne Cebrail:
- Bu fıtrattır. sen ve ümmetin o fırtrat üzeresiniz, dedi.
Sonra benim (le ümmetim) üzerine her gün elli vakit namaz farz kılındı. Dönüp Mûsâ'ya uğradığımda:
-Sana ne emredildi? diye sordu. Ben:
- Hergün elli vakit namaz kılmakla emrolundum diye cevap verdim. Mûsâ:
- Her gün, elli vakit namaza ümmetinin gücü yetmez. Ben insanları senden önce denedim. İsrail oğullarıyla çok uğraştım. Sen Rabbine dön, ümmetin için bunu indirmesini iste. Rabime döndüm. Benden on vakit namaz indirdi. Mûsâ'ya tekrar döndüm. Mûsâ:
- Sana ne emredildi? dedi Ben:
- Hergün kırk vakit namaz emredildi, dedim. Mûsâ:
- Ümmetinin her gün kırk vakit namaza gücü yetmez. Ben senden önce insanları denedim. İsrail oğullarıyla çok uğraştım. Rabbine dön, ümetinden indirmesini iste, dedi.
Ben döndüm. Benden bir on daha kaldırdı. Mûsâ'ya geldim.
- Sana ne emredildi. diye sordu. Ben:
- Her gün otuz vakit namaz emredildi, dedim. Mûsâ:
- Senin ümmetin, her gün otuz vakit namaza tahammül edemez. Ben, senden önce insanları denedim. İsrail oğullarıyla çok uğraştım. Rabbine dön, ümmetin için indirmesini iste, dedi.
Döndüm. benden bir on daha indirildi. Mûsâ'ya tekrar geldim. Mûsâ:

- Sana ne emredildi? dedi. Ben:
- Bana her gün yirmi vakit namaz emredildi, dedim. Mûsâ:
- Senin ümmetin, her gün yirmi vakit namaza güç yetiremez. Ben, senden önce insanları denedim. İsrail oğularıyla çok uğraştım. Rabbine dön, ondan indirmesini iste, dedi.
Döndüm. Bana her gün on vakit namaz emredildi. Mûsâ:
- Senin ümmetin, her gün on vakit namaza güç yetiremez. Ben senden önce insanları denedim. İsrail oğullarıyla çok uğraştım. Rabbine dön. Ondan, ümmetin için indirmesini iste. dedi.
Döndüm. Bana her gün beş vakit namaz emredildi. Mûsâ'ya döndüm. Mûsâ:
-Sana, ne emredildi? diye sordu. Ben:
- Bana, her gün, beş vakit namaz emredildi, dedim. Mûsâ:
- Ümmetin, her gün, beş vakit namaza güç yetiremez. Ben senden önce, insanları denedim. İsrail oğullarıyla çok uğraştım. Rabbine dön, O'ndan ümmetin için indirmesini iste, dedi. Ben:
-Rabbimden (çok) istedim? Öyleki artık utanır oldum. Böylece ona razı olup kabul edeceğim, dedim.
Ben Mûsâ'nın yanından geçince, birisi şöyle seslendi:
- Ben farizamı tamamladım ve kullarımdan (fazlasını) indirdim.
Bu, İsrâ ve Mirac hadisidir. Olay hicretten önce, Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'e Peygamberlik geldikten sonra olmuştu. Hicret öncesinden vefatına kadar kesinlikle İsra ve Miraç gecesi kutlanmadı. Halifelerden sonra da bu emredilmedi. Hulefa-i Raşidin ve ondan sonrakiler de, Kesinlikle en iyi nesil oldukları halde, o geceyi kutlamadılar. Ne kadar tuhaf! Bu gün insanlar, nasıl Allah'ın dinine tuhaf bir bid'at getirdiler. İnsanlar, Allah'ın kedilerine, izin vermediği şeyin, onun dinine girmesine müsaade ettiler. Müslümanlara, şerre kapalı olan kapıları nasıl açtılar? Onlar, bu yaptıklarıyla, Rasûlullah'ın söylediği gibidirler:
"Bazı kimseler, hayırlı işler için anahtar ve kötü işlere karşı kilit gibidirler. Bazı kimseler de kötü işler için anahtar ve hayırlı işlere karşı kilit gibidirler. Ne mutlu o kimseye ki, yüce Allah hayırlı işlerin anahtarlarını onun eline vermiştir. Yazıklar olsun o kişiye ki yüce Allah kötü işlerin anahtarını onun eline vermiştir"[111]
İnsanlar için, dine bir fazlalık getiren veya onlara kötü bir âdet çıkaran ve onları bir sapıklığa çağıran, günah işlemiştir. Asıl "yazıklar olsun" sözü onadır. Bu sapıklık ve bid'at'in günahı kıyamete kadar onun üzerinedir. Dinin ve aklın kabul etmediği, o sapıklıklara hurafelere ve aldatıcı kutlamalara çağırıp saptırdığı o kimselerin hataları ona yüklenir.
İsra ve Miracın meydana geldiği gece, daha önce de işaret ettiğimiz gibi, sahih hadislerde, belirli bir aya mahsus kılınmamıştır. Onun belirli bir aya mahsus kılındığına dair gelen her şey, Rasâlullah'tan sabit değildir. İnsanların bu geceyi unutmasındaki derin hikmet Allah'a aittir.
O gece belirlenseydi bile, müslümanların onu ibadetlerden birisine tahsis etmeleri ve onu kutlamaları caiz olmazdı. Çünkü Peygamber ve sahabeleri onu kutlamadılar ve onu bir şeye tahsis etmediler. Onun kutlanması, meşru bir şey olsaydı, onu ümmete, ya sözle ya fiille ya da ikrarla, kendisi açıklardı. Böyle bir şey olsaydı, bilinirdi, meşhur olurdu ve sahabîler onu bize aktarırlardı. Çünkü onlar, ümmetin ihtiyaç duyduğu her şeyi Peygamberlerinden *sallallahu aleyhi ve sellem* naklediyorlardı. onlar dinin hiçbir şeyinde ihmalkârlık yapmadılar. Hatta onlar her türlü iyiliğe koşarlardı. Bu gecenin kutlanması meşru olsaydı, herkesten önce onlar davranırlardı. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in anların en iyi öğüt vereniydi. O tebliğini apaçık bir şekilde yapmıştı. Cennete ulaştıran, cehennemden uzaklaştıran hiçbir vasıtayı bırakmamış, ümmete açıklamıştı. Nitekim Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Allah, bir peygamber göndersin de, bildiklerinin en hayırlısını ümetine göstermek ve bildiklerinin en kötüsünü onlara duyurmak hakkı olmasın"[112]
Yüce Allah şöyle buyurdu:
"Allah'ın Elçisinde sizin için Allah'a ve ahiret gününe kavuşmaya inanan ve Allah'ı çok anan kimseler için en güzel bir örnek vardır" (Ahzâb, 33/21)
"Muhacirlerden ve ensar'dan (İslam'a girmekte) ilk önce geçenler ile bunlara güzelce tâbi olanlar... Allah onlardan râzı olmuştur, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. Allah onlara, altlarından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş budur" (Tevbe, 9/100).
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
"Dinde aşırılıktan sakının. Çünkü sizden öncekileri dinde aşırılık mahvetti".
Bu geceyi yüceltmek ve onu kutlamak, Allah'ın diniden olsaydı, onu Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* yapar ve gizlemez ayrıca bu gecenin yani İsrâ ve Mîrâc gecesinin kutlanmasını öğretirdi. Ona tazim (saygı) gösterilmesi hakkında İslam'da hiçbir şey yoktur. Aksine o, Allah'ın dinine sokulmuş kötü bir bid'attır. Allah onun hakkında bir hüküm indirmedi, ona izin vermedi. Yüce Allah dini Kemale erdirdi ve kullarına nimeti tamamladı.
"Bu gün sizin için dininizi olgunlaştırdım, size nimetimi tamamladım ve size din olarak İslam'ı beğendim" (Mâide, 5/3)

---

[111] İbn Mâce.
[112] Muslim.

“Yoksa onların, kendilerine, Allah’ın izin vermediği dini koyan ortakları mı var? Eğer (azabın ertelenmesine dair) hüküm sözü olmasaydı derhal aralarında hüküm verilir (işleri bitirilir)di. Zâlimler için acı bir azap vardır” (Şûra, 42/21)
Peygamberimiz*sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Kim bizim bu dinimizde bulunmayan bir şey ortaya çıkarırsa, o merduttur (geri çevrilmiştir),”[113]
“Kim bu dinimize uygun olmayan bir amel yaparsa, o ameli merduttur, kabul olunmaz”[114]
Muslim’in Sahih’inde, Cuma hutbesinde geçen rivayette Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:
“Sözün en iyisi Allah’ın kitabıdır. Yolun en iyisi, Muhammed’in yoludur. İşlerin en kötüsü, sonradan ortaya çıkarılanlardır. Her bid’at, sapıklıktır”
Nesâî, iyi bir senetle şunu ilhave etmiştir: *“Her sapıklık cehennemdedir.”*
el-Irbâd b. Sâriye *radıyallahu anh* şunu anlattı: “Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bize kalpleri titreten ve gözleri yaşartan etkili bir nasihatta bulundu. Biz şöyle dedik: Ey Allah’ın Rasûlü! Bunlar sanki vedalaşan birinin yaptığı tavsiye gibiydi. Bize başka tavsiyelerde de bulun. Bunun üzerine Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
“Size Allah’tan korkmanızı, bir köle emretse bile dinlemenizi ve itaat etmenizi tavsiye ediyorum. Sizden kim yaşarsa, birçok ihtilaf görecektir. Benden sonra, sünnetime ve hidayete ermiş olan Hulefa-i Râşidin’in sünnetine yapışın. onlardan ayrılmayın. onlara dişlerle ısırır gibi sarılın. Dine sonradan sokulan aslı ve dayanağı olmayan şeylerden sakının. Çünkü her sonradan ortaya çıkarılan bid’attir ve her bid’at sapıklıktır”[115]
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’in ashabının ve selef-i sâlih’in bid’atlerden sakındırdığı ve onlara karşı uyarıda bulunduğu sabittir. Çünkü bid’at, yüce Allah’ın dinine bir ilavedir. Bid’atlerde, ilavede bulunmaları sebebiyle Allah’ın düşmanı olan Yahudi ve Hıristiyanlara benzeme vardır. Dinlerine bid’at sokmaları, Allah’ın izin vermediği bir fazlalıktır. Bunda, sadece Allah’ın bildiği büyük zarar ve iğrenç bir kötülük vardır.
O bid’at ve kutlamalarda Allah’ın kitabına ve peygamberinin sünetine karış çıkma vardır.

SONUÇ

Genellikle Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*’in hakları çoktur. Bunlar, ümmeti üzerindeki haklarındandır. Çünkü o, bu ümmeti, Rabbinin izniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarma sebebidir.
Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bize, kendimizden, anne ve babamızdan daha yakındır, bütün yaratılmışlardan daha merhametli ve daha şefkatlidir. Bize hidayet ilim ve hayır olarak her şey, ancak onun vasıtasıyla ulaşmıştır.
Bizi sapıklar olarak bulup da Allah’ın aracılığıyla doğruya ulaştırdığı, bedbahtlar olarak bulup da, Allah’ın bizi onun vasıtasıyla kurtardığı; bizi, yüzlerimizi, her türlü küfür, fısk, sapıklık ve isyana yönelmiş olarak görüp de, Allah’ın, aracılığıyla bizi her türlü hayır, ibadet ve imana yönelttiği; hayır olarak bilinen ne varsa onu bize gösterdiği, şer olarak ne varsa, bizi ondan sakındırdığı için bizim, onun, Allah’ın elçisi olduğunu, Peygamberlerin sonuncusu olduğunu, ondan sonra peygamber olmadığını, Allah’ın onu din ve inançları farklı olmasına rağmen, bütün insan ve cinlere hitap eden bir dinle gönderdiğini, Allah’ın izniyle din ve dünyalarının düzgün olmasını sağlayan inanç, ahlâk ve amelleri düzeltmek için, dinin, usûl, furû, zahir ve batınını açıklaması için gönderdiğini bilmemiz gerekir.
Onun, yaratılmışların en bilgilisi, en doğrusu, en iyi nasihat edeni, en iyi konuşanı, dereceleri farklı olmasına rağmen yaratılmışlara uygun olanları en iyi bilen olduğunu bilmemiz onun hakkıdır. Yüce Allah’a inandığımız gibi ona inanmamız, yüce Allah’a itaat etteğimiz gibi ona itaat etmemiz ve onu kendimizden, anne ve babamızdan ve bütün insanlardan daha çok sevmemiz gerekir.
Her şeyde ona uymamız, nasıl olursa olsun onun yoluna başkasının yolunu ve sözüne başkasının sözünü tercih etmemiz gerekir. Ona saygı göstermemiz, tazim etmemiz, kendine ve dinine, canlarımızla, mallarımızla, dillerimzle ve gücümüzün yettiği her şeyle yardım etmemiz gerekir. Bunların hepsi, Allah’ın bize en büyük lütuflarındandır.
Biz, Allah’ın, öncekilerden ve sonrakilerden hiç kimsede bir araya getirmediği, fazilet özellik ve kemalâtı (mükemmellikleri) onda topladığına inanırız. Çünkü o, yaratılmışların en yüksek makamda olanı, vesileye en yakın olanı, her türlü fazilette onların üstün ve en mükemmel olanıdır.
Bilinen hiçbir hayır yoktur ki, o ümmetine onu göstermiş olmasın, bilinen hiçbir kötülük yoktur ki ümmetini ondan sakındırmış olmasın. Allah ona salât etsin, kıyamet gününe kadar, ona ailesine, şerefli ve mübarek ashabına selam etsin.
Allah’tan, bütün müslümanları, bu dinin hayrına olan şeylerde başarılı kılmasını ve onların Allah’ın kitabına, sünnetine ve peygamber’ine *sallallahu aleyhi ve sellem* sarılmalarını, hepimizi, açık ve gizli bid’atlerden,

---

[113] Muttefekun aleyh.
[114] Muslim.
[115] Ahmed ve başkaları.

fitnelerden korumasını, sevdiği ve hoşnut olduğu şey için, her yerde, müslümanların durumunu düzeltmesini, iyilik ve takva için alınlarından tutmasını, bizi, sapıtan ve saptıranlar değil de, doğruya ulaştıran ve ulaşanlardan kılmasını dilerim. O, duayı işiten ve kabul edendir.

Allah, Peygamberimiz Muhammed'e, âline ve bütün ashabına salât etsin. Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'adır.